

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
HỘI ĐỒNG TRỊ SỰ

PHẦN I

BÁO CÁO TỔNG KẾT

HOẠT ĐỘNG PHẬT SỰ NHIỆM KỲ VIII (2017 - 2022)

A. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Trong tinh thần hòa hợp, đoàn kết, phụng đạo yêu nước, kế thừa truyền thống 2000 năm Phật giáo Việt Nam, Tăng Ni, Phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam cùng nhân dân cả nước thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, từng bước phát triển trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, giáo dục, xã hội và ngoại giao. Đặc biệt, trong 5 năm qua, đất nước đã diễn ra nhiều sự kiện lớn như Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII Đảng Cộng sản Việt Nam; Đại hội toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ IX; Bầu cử Quốc hội khóa XV và Hội đồng Nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 thành công tốt đẹp. Nhiều vị giáo phẩm tiêu biểu của Giáo hội đã được bầu vào Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam, Đại biểu Quốc hội và Hội đồng Nhân dân các cấp.

Trên cơ sở chương trình hoạt động nhiệm kỳ VIII, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã kiện toàn hệ thống tổ chức, gồm 03 cấp hành chính Giáo hội, với 63 đơn vị Phật giáo cấp tỉnh, thành; hàng trăm đơn vị Phật giáo cấp quận, huyện, thị xã thành phố thuộc tỉnh; 13 Ban, Viện Trung ương; 96 thành viên Hội đồng Chứng minh, 224 Ủy viên Hội đồng Trị sự chính thức và 45 Ủy viên dự khuyết. Nhiều Phật sự quan trọng đã được triển khai và đạt kết quả tốt đẹp, như tổ chức Hội nghị, Hội thảo, Tọa đàm, Lễ hội Văn hóa Phật giáo, công tác ngoại giao mang tầm vóc quốc gia, quốc tế và khu vực... cho đến các hoạt động chuyên ngành như Tăng sự, Giáo dục, Hướng dẫn Phật tử, Hoằng pháp, Nghi lễ, Văn hóa, Kinh tế tài chính, Từ thiện xã hội, Phật giáo quốc tế, Nghiên cứu Phật học, Thông tin truyền thông. Giáo hội đã công nhận 09 Hội Phật tử Việt Nam tại các nước, gồm Cộng hòa Liên Bang Nga, Đức, Séc, Hungary, Ba Lan, Ucraina, Nhật Bản, Hàn Quốc, Lào.

Đại hội IX Giáo hội Phật giáo Việt Nam được tiến hành nhằm mục đích tổng kết các mặt hoạt động Phật sự nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022), đánh dấu một giai đoạn phát triển có chiều rộng lẫn chiều sâu của Giáo hội sau hơn 40 năm thành lập, khẳng

định vị thế của GHPGVN trong thời kỳ hội nhập, phát triển ở trong nước cũng như trên trường quốc tế.

B. CÁC THÀNH QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA GHPGVN

I. VỀ MẶT TỔ CHỨC

1. Ban hành Thông tư, Thông bạch, Thông cáo.

- Thực hiện Nghị quyết Đại hội VIII GHPGVN, các kỳ Hội nghị Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Nghị quyết Hội nghị Thường niên, Trung ương Giáo hội đã ban hành nhiều Thông tư, Thông bạch và các văn kiện như tổ chức Đại lễ Phật đản, An cư Kết hạ, Lễ hội Phật giáo, Hội thảo chuyên ngành của các Ban, Viện Trung ương Giáo hội; Thông tư hướng dẫn tổ chức Đại hội Đại biểu Phật giáo cấp Quận, Huyện, Thị xã, Thành phố thuộc tỉnh nhiệm kỳ 2021 - 2026, Đại hội Đại biểu Phật giáo cấp Tỉnh, Thành nhiệm kỳ 2022 - 2027; Triển khai công tác tổ chức Đại hội Phật giáo toàn quốc lần thứ IX; Thông bạch tổ chức Đại lễ Kỷ niệm 40 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam; Thông bạch cúng dàng công đức phí cho các hoạt động của Giáo hội; Thông cáo tổ chức Đại lễ tưởng niệm kỳ siêu anh linh anh hùng liệt sĩ và đồng bào tử nạn trong các thời kỳ chiến tranh; Cầu siêu cho các nạn nhân tử vong vì tai nạn giao thông, nạn nhân tử vong do đại dịch Covid-19; Thông bạch kêu gọi Tăng Ni, Phật tử tham gia chương trình chống biến đổi khí hậu, chống rác thải nhựa, bảo vệ môi trường xanh sạch đẹp, vận động cứu trợ đồng bào bị thiên tai, bão lũ, hạn hán; kêu gọi Tăng Ni, Phật tử cảnh giác trước âm mưu chia rẽ của những thế lực thù địch cùng nhiều văn bản liên quan khác.

2. Tổ chức các Lễ hội, sự kiện Phật giáo.

- Được sự chấp thuận của Ban Bí thư Trung ương Đảng, của Thủ tướng Chính phủ, và của Ủy ban Tổ chức Quốc tế Vesak Liên Hợp Quốc (ICDV), Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã chính thức tổ chức trọng thể Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc 2019 tại Trung tâm Văn hóa Phật giáo Tam Chúc, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam, từ ngày 12-14/05/2019 với chủ đề: *“Cách tiếp cận của Phật giáo về sự lãnh đạo toàn cầu và trách nhiệm cùng chia sẻ vì xã hội bền vững”*. Đại lễ Vesak LHQ 2019 đã thành công rực rỡ và diễn ra theo đúng chương trình, nội dung kịch bản Đề án tổng thể Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc năm 2019 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại văn bản số: 853/VPCP ngày 08/04/2019.

Đánh giá sự thành công của Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc năm 2019, Trung ương Giáo hội nhận định: Có được sự thành công của kỳ Vesak lịch sử nhất trong các kỳ Vesak LHQ được tổ chức trên thế giới là nhờ vào sự nỗ lực, sự lãnh đạo sát sao của Ban Thường trực Hội đồng Trị sự GHPGVN, của Hòa thượng Chủ tịch HĐTS, sự đóng góp tích cực của các Ban Viện Trung ương, Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành phố. Sự nhiệt tình hưởng ứng của toàn thể Tăng Ni, Phật tử GHPGVN. Nhiệt huyết và tâm huyết của Lãnh đạo Doanh nghiệp Xuân Trường. Sự quan tâm sâu sát của Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, của Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng Thường trực và các Ban, Bộ ngành Trung ương, của Lãnh đạo tỉnh Hà Nam, đặc biệt của Bí Thư tỉnh ủy, Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND tỉnh và các Ban, Sở ngành của tỉnh Hà Nam.

- Đề tôn vinh công đức của Đức vua - Phật hoàng Trần Nhân Tông đối với Dân tộc và Đạo pháp, hằng năm vào ngày 01/11 âm lịch, Trung ương Giáo hội và Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Ninh, Ban Quản lý Di tích Yên Tử đã phối hợp tổ chức Đại lễ tưởng niệm tại quảng trường Lễ hội Núi Yên Tử. Lễ Tưởng niệm Phật Hoàng Trần Nhân Tông là một trong những ngày lễ trọng của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

- Nhân kỷ niệm 40 năm thành lập GHPGVN (1981 - 2021), Ban Tăng sự, Ban Giáo dục Phật giáo, Ban Hoằng pháp, Ban Hướng dẫn Phật tử, Ban Văn hóa, Ban Nghi lễ, Ban TTXH, Ban Thông tin truyền thông, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, Phân ban Ni giới Trung ương, Phật giáo Nam tông Kinh, Nam tông Khmer, Hệ phái Khất sĩ, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã đồng loạt tổ chức các hoạt động như Tọa đàm, Hội thảo, triển lãm, chương trình văn nghệ, phát quà từ thiện, cho học bổng, xây cầu đường giao thông nông thôn, cho nhà tình thương, tình nghĩa, tặng quà cho chiến sĩ trường sa, hải đảo...

- Ngày 07/11/2021, Giáo hội Phật giáo Việt Nam (GHPGVN) tổ chức trọng thể Đại lễ kỷ niệm 40 năm thành lập GHPGVN (07/11/1981 - 07/11/2021) theo hình thức trực tuyến với chủ đề: *“40 năm GHPGVN: Hội nhập và phát triển cùng đất nước”*. Đây là sự kiện trọng đại của các cấp Giáo hội, các Ban, Viện Trung ương và Tăng Ni, tín đồ Phật tử Việt Nam ở trong nước và ở nước ngoài, nhằm ôn lại chặng đường 40 năm vẻ vang của GHPGVN với tinh thần *“Hộ quốc an dân”* và kiên định phương châm *“Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội”*.

Điểm cầu Hà Nội tại Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam, điểm cầu Tp. Hồ Chí Minh tại Hội trường Văn phòng Thường trực Hội đồng Trị sự và kết nối với Ủy ban MTTQ Việt Nam 63 tỉnh, thành. Tham dự buổi lễ có sự hiện diện của quý Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, MTTQ Việt Nam có: ông Nguyễn Xuân Phúc, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam; ông Đỗ Văn Chiến, Bí thư Trung ương Đảng, Chủ tịch UBTU MTTQ Việt Nam; bà Bùi Thị Minh Hoài, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Dân vận Trung ương; ông Lê Tiến Châu, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch, Tổng Thư ký UBTU MTTQ Việt Nam; ông Lê Khánh Hải, Ủy viên Trung ương Đảng, Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước; bà Phạm Thị Thanh Trà, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ Trưởng Bộ Nội vụ; ông Trần Quốc Tỏ, Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ Trưởng Bộ Công an; đại diện lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương; Đại sứ nước Sri-lanka, Vương quốc Campuchia, Cộng hoà Dân chủ nhân dân Lào tại Hà Nội cùng đại diện các Tôn giáo bạn. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ gửi lẵng hoa chúc mừng Đại Lễ.

Về phía Giáo hội có sự hiện diện chư Tôn đức Giáo phẩm Hội đồng Chứng minh, Hội đồng Trị sự, Ban Viện Trung ương, Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành. Trước khi tiến hành Đại Lễ kỷ niệm, đại biểu tham dự đã dành một phút để tưởng niệm chư vị Lịch đại Tiên bối hữu công, Chủ tịch Hồ Chí Minh, các AHLN, chư Tôn đức Lãnh đạo GHPGVN viên tịch qua các thời kỳ, Đức đệ tam Pháp chủ GHPGVN tân viên tịch; tưởng niệm các nạn nhân tử vong do dịch Covid-19. Thông điệp nhân Đại lễ Kỷ niệm 40 năm thành lập GHPGVN của Ban Thường trực Hội đồng Chứng minh Giáo hội Phật giáo Việt Nam nêu rõ: Ngày 07/11/1981 là một sự kiện lịch sử trọng đại mang đầy ý nghĩa đối với Tăng Ni, Cư sĩ Phật tử Việt Nam. Đó là ngày các tổ chức, hệ phái Phật giáo trong cả nước đã chung sức, chung lòng, nhất tâm thành lập ngôi nhà chung Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Nhân kỷ niệm 40 năm ngày thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Ban Thường trực Hội đồng Chứng minh mong muốn các cấp Giáo hội, các Ban, Viện ở Trung ương và địa phương, các sơn môn, hệ phái, Tăng Ni, Cư sĩ Phật tử hãy tiếp tục nêu cao truyền thống nhập thế của Phật giáo Việt Nam, trưởng dưỡng đạo tâm để trang nghiêm Giáo hội. Hơn lúc nào hết, Tăng Ni cần phải trau dồi giới đức, phẩm hạnh của một Tỳ kheo, hạnh nguyện của một sứ giả Như Lai hành Bồ tát đạo, tùy duyên bất biến giữ gìn giá trị nhân văn, bản sắc và sự trong sáng của Đạo Phật trong thời đại ngày nay.

Trong Diễn văn kỷ niệm 40 năm thành lập GHPGVN Hòa thượng Thích Thiện Nhơn, Chủ tịch Hội đồng Trị sự GHPGVN khẳng định, chặng đường 40 năm trưởng thành, phát triển, hội nhập cùng đất nước, chưa bao giờ Phật giáo Việt Nam có được tiền đề như ngày nay ở trong nước và trên thế giới.

Phát biểu tại Đại lễ, Chủ tịch nước nêu rõ, Đảng, Nhà nước ta luôn thực hiện nhất quán chính sách tôn trọng, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo và quyền tự do không tín ngưỡng, tôn giáo của nhân dân, bảo đảm sinh hoạt tôn giáo đúng pháp luật, giữ gìn và phát huy những giá trị tích cực trong truyền thống dân tộc, tôn vinh những người có công với đất nước và nhân dân, không ngừng chăm lo phát triển kinh tế - xã hội, tạo điều kiện cho đồng bào có đạo và chức sắc các tôn giáo thực hiện tốt việc tu hành chân chính và làm tròn bổn phận của công dân đối với Tổ quốc.

Để ghi nhận những đóng góp to lớn của GHPGVN trong suốt 40 năm với công tác phụng sự Đạo pháp và Dân tộc, góp phần xây dựng Chủ nghĩa Xã hội và bảo vệ Tổ quốc, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc đã trao tặng Huân chương Độc lập hạng Nhất cho GHPGVN. Nhân sự kiện trọng đại này, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc cũng đã trao tặng Huân chương Độc lập hạng Ba cho 01 cá nhân và Huân chương Lao động hạng Ba cho 10 cá nhân, tập thể của GHPGVN có nhiều đóng góp to lớn trong hộ quốc an dân và đồng hành cùng dân tộc. Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Đỗ Văn Chiến thừa ủy quyền của Chủ tịch nước đã trao tặng Huân chương Đại đoàn kết dân tộc cho 10 cá nhân có thành tích xuất sắc trong xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc. Thủ tướng Chính Phủ đã trao tặng Bằng khen cho 06 tập thể và 15 cá nhân thuộc GHPGVN, UBTW MTTQ Việt Nam và Bộ Nội vụ đã Quyết định tặng Bằng khen cho quý vị Hòa thượng, Thượng tọa, Ni trưởng, Ni sư, Đại đức, Cư sĩ tiêu biểu. Nhân Đại lễ, để chung tay công tác phòng chống dịch, GHPGVN đã ủng hộ Quỹ Phòng chống Covid-19 số tiền 1 tỷ đồng... Đại lễ kỷ niệm 40 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam (1981 - 2021) đã đánh dấu bước trưởng thành và phát triển bền vững của Giáo hội.

3. Tham dự các lễ hội, hội thảo trong nước và quốc tế:

Tham dự Đại lễ Vesak tại Thái Lan; Hội nghị các tôn giáo tại Việt Nam do Thủ tướng Chính phủ chủ trì; Hội nghị toàn quốc biểu dương, phát huy vai trò các tôn giáo tham gia hoạt động bảo trợ xã hội và dạy nghề do Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội phối hợp tổ chức; Đón tiếp Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, chức sắc tôn giáo bạn đến thăm; đón

tiếp các đoàn Ngoại giao, các tổ chức Phật giáo nước ngoài thăm hữu nghị GHPGVN và tham dự nhiều Phật sự quan trọng khác.

Ngày 23/9, tại thủ đô Vientiane (Lào), Đoàn đại biểu Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã hội đàm với Trung ương Liên minh Giáo hội Phật giáo Lào. Hội đàm do Hòa Thượng Thích Thiện Nhơn, Chủ tịch Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Hòa Thượng Bounma Simavong, Chủ tịch Liên minh Phật giáo Lào đồng chủ trì. Cùng dự có Chư tôn đức Tăng Ni hai nước, đại diện Đại sứ quán Việt Nam tại Lào và đại diện Trung ương Mặt trận Lào xây dựng đất nước.

Hòa Thượng Bounma Simavong bày tỏ vui mừng được đón Đoàn đại biểu Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam sang thăm Lào đúng vào dịp hai Đảng, hai nhà nước và nhân dân hai nước đang tổ chức nhiều hoạt động kỷ niệm Năm Đoàn kết Hữu nghị Lào-Việt Nam, Việt Nam-Lào 2022.

Trong bối cảnh thế giới đang hội nhập sâu sắc, Hòa Thượng Thích Thiện Nhơn nhân mạnh Phật giáo Việt Nam và Phật giáo Lào cần tăng cường hợp tác hữu nghị, phối hợp chặt chẽ trong công tác Phật sự, giao lưu chia sẻ kinh nghiệm trên tất cả các lĩnh vực hoằng pháp, giáo dục, từ thiện xã hội, các Phật sự cộng đồng, và ứng dụng khoa học công nghệ trong Phật sự... để có thể đáp ứng nhu cầu xã hội và tham gia cùng cộng đồng quốc tế giải quyết các vấn nạn toàn cầu đang phải đối diện như khủng hoảng niềm tin, xung đột bạo lực, khủng hoảng môi trường, biến đổi khí hậu, nghèo đói, bệnh dịch... nhằm đem lại đời sống an lạc, hòa bình thịnh vượng cho nhân loại.

Tại hội đàm, hai bên nhất trí cần phát huy những kết quả đã đạt được trong sự hợp tác, giao lưu giữa Phật giáo hai nước Việt Nam và Lào trong thời gian vừa qua; tiếp tục tăng cường giáo dục truyền thống đoàn kết, hữu nghị tình anh em đặc biệt giữa cộng đồng Phật tử và nhân dân hai nước.

4. Tổ chức Đại hội Phật giáo các cấp.

- 63/63 đơn vị hành chính cấp tỉnh, thành phố đã tổ chức hoàn tất Đại hội Phật giáo cấp quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh nhiệm kỳ 2021 - 2026.

- 63/63 tỉnh, thành phố đã tổ chức thành công Đại hội Phật giáo cấp tỉnh, thành nhiệm kỳ 2022 - 2027. Trung ương Giáo hội đã ra quyết định chuẩn y nhân sự.

- Thành viên Ban Trị sự GHPGVN các cấp là đại diện của các tổ chức, Hệ phái Phật giáo, Tăng Ni, Cư sĩ có phẩm chất đạo đức và năng lực điều hành Phật sự.

5. Tổ chức Hội nghị sinh hoạt Giáo hội, hội nghị giao ban:

- Hằng năm, trước khi vào mùa An cư Kết hạ, Trung ương Giáo hội đều tổ chức Hội nghị sinh hoạt Giáo hội tại 02 Văn phòng Trung ương Giáo hội. Hội nghị quy tụ đại biểu đại diện Ban, Viện Trung ương Giáo hội, Ban Thường trực Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành; đại diện Lãnh đạo Ban Tôn giáo Chính phủ, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã đến tham dự và phát biểu tại Hội nghị.

- Tại 02 Văn phòng Trung ương Giáo hội và Văn phòng Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành đã diễn ra Hội nghị giao ban giữa Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Văn phòng Trung ương Giáo hội và Ban Thường trực Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành. Tại Hội nghị giao ban, chư Tôn đức đại diện BTS GHPGVN các tỉnh, thành đã báo cáo các hoạt động Phật sự với những thuận lợi và khó khăn tại địa phương thông qua các hoạt động về Tăng sự, Hoằng pháp, Hướng dẫn Phật tử... đồng thời, xin ý kiến chỉ đạo của Ban Thường trực Hội đồng Trị sự giải quyết các vấn đề còn tồn đọng tại địa phương.

II. HOẠT ĐỘNG PHẬT SỰ CHUYÊN NGÀNH

1. Công tác Tăng sự

1.1. Thống kê Tăng Ni, Tự viện.

Theo báo cáo của 63 Ban Trị sự GHPGVN tỉnh, thành phố, Ban Tăng sự Trung ương đã thống kê số lượng Tăng Ni, Tự viện tương đối cụ thể như sau:

- Tăng Ni: 54.973 Tăng Ni, gồm: 40.807 Bắc tông; 7.028 Nam tông Khmer, 1.754 Nam tông kinh (1.100 chư Tăng, 654 Tu nữ); 5.384 Khất sĩ.

- Tự viện: 18.544 Tự viện (15.871 Tự viện Bắc Tông; 462 chùa Nam Tông Khmer, 45 Salate; 106 chùa Nam tông Kinh; 541 Tịnh xá, 467 Tịnh Thất, 998 Niệm Phật đường, 54 Tự viện Phật giáo Người Hoa).

- Tín đồ: Khoảng 60% /99.000.000 dân số.

1.2. Cấp giấy Chứng nhận Tăng Ni.

Ban Tăng sự Trung ương đã cấp 8.967 giấy chứng nhận Tăng Ni; cấp 216 giấy Chứng nhận Tu sĩ Phật giáo Nam tông Khmer.

1.3. Tổ chức An cư kết hạ.

Hàng năm, Trung ương Giáo hội đều có Thông bạch hướng dẫn đơn vị Phật giáo các tỉnh thành tổ chức An cư Kết hạ. Mỗi năm có khoảng 45.000 Tăng Ni an cư tập trung và Tăng Ni an cư tại chỗ, trong tinh thần hòa hợp đoàn kết, không phân biệt Sơn môn, Hệ phái.

Về nội dung tu học, Ban giảng huấn các Trường hạ đã trích giảng Kinh, Luật, Luận, giảng chuyên đề và sinh hoạt Giáo hội. Đồng thời, đại diện Ban Tôn giáo, Ban Tuyên giáo, Ban Dân vận, Mặt trận đã đến trình bày một số chuyên đề về chính sách Tín ngưỡng, Tôn giáo, báo cáo tình hình thời sự trong và ngoài nước, triển khai Luật Tín ngưỡng, Tôn giáo và phổ biến các Nghị định của Chính phủ, thực hiện cuộc vận động phong trào hội thi tìm hiểu và học tập tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh cho Tăng Ni các Trường hạ để góp phần làm “tốt Đạo, đẹp Đời”.

Theo đề nghị của Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh thành, Trung ương Giáo hội đã duyệt cấp 13.955 chứng điệp an cư cho Tăng Ni an cư lần đầu.

1.4. Tổ chức Giới đàn, cấp giấy chứng điệp thụ giới.

Đáp ứng yêu cầu thọ giới tu học, hành đạo của Tăng Ni và đề trang nghiêm ngôi Tam bảo, Trung ương Giáo hội đã cho phép 48/63 Ban Trị sự Phật giáo tỉnh, thành tổ chức 70 Đại giới đàn, có 23.524 giới tử thụ giới Tỷ khiêu, Tỷ khiêu Ni, Thức xoa, Sa di, Sa di Ni và hàng ngàn giới tử phát nguyện thụ thập thiện và Bồ Tát giới. Các Đại giới đàn đều được tổ chức nghiêm túc đúng theo quy phạm Thiền gia.

Ban Tăng sự Trung ương đã duyệt cấp 22.955 chứng điệp thụ giới Tỷ khiêu, Tỷ khiêu Ni, Thức xoa, Sa di và Sa di Ni. Tiếp tục duyệt cấp Chứng điệp thụ giới cho các giới tử tại các Giới đàn.

1.5. Công tác quản lý cơ sở, tự viện.

Thông qua ý kiến của Ban Tăng sự Trung ương và Ban Tăng sự Phật giáo các tỉnh thành, các cơ quan chức năng, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh thành đã thực hiện công tác bổ nhiệm trụ trì, hợp thức hóa trụ trì, bổ nhiệm Ban Quản trị, Ban Hộ tự, công nhận cơ sở tự viện, lập thủ tục chuyển vùng tu học và sinh hoạt Phật sự của Tăng Ni như sau:

- Bổ nhiệm trụ trì, Ban Hộ tự, Ban Quản trị: 2.097 cơ sở.
- Công nhận 267 cơ sở Tự viện thành lập mới và xin gia nhập Giáo hội.
- Chuyển vùng tu học và sinh hoạt tôn giáo:

- + Chuyển vùng tu học và sinh hoạt tại các tỉnh phía Bắc: 190 Tăng Ni.
- + Chuyển vùng tu học và sinh hoạt tại các tỉnh phía Nam: 504 Tăng Ni.
- Xác nhận xuất gia: 6.015 Cư sĩ Phật tử.

1.6. Bồi dưỡng Trụ trì và sinh hoạt hành chính Giáo hội.

Để tăng cường hiệu năng quản lý sinh hoạt, điều hành, hướng dẫn Tăng Ni, Phật tử tu học, sinh hoạt tín ngưỡng tại cơ sở, vị trụ trì có chức năng là cầu nối, là cán bộ của Giáo hội tại địa phương, Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự Phật giáo Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Cần Thơ, Bắc Ninh, Bắc Giang, Nam Định, Thừa Thiên Huế, Phú Yên, Bình Định, Ninh Thuận, Bình Thuận, Bình Dương, Bình Phước, Tây Ninh, Đồng Nai, An Giang, Kiên Giang, Cà Mau, Bạc Liêu, Sóc Trăng, Đồng Tháp, Hậu Giang, Vĩnh Long, Trà Vinh, Bến Tre, Tiền Giang, Long An, Bà Rịa - Vũng Tàu... đã tổ chức thành công các khóa Bồi dưỡng Trụ trì, bồi dưỡng nghiệp vụ Hành chính cho 34.142 lượt Tăng Ni, Cư sĩ là các thành viên Ban Trị sự cấp tỉnh, cấp huyện, Tăng Ni trụ trì, chuẩn bị trụ trì các cơ sở Tự viện tham dự.

Ngoài ra, tại một số đơn vị, Ban Trị sự phối hợp với Ban Tôn giáo thuộc Sở Nội vụ, Bộ Quốc phòng tổ chức triển khai học tập Luật Tín ngưỡng tôn giáo, bồi dưỡng kiến thức an ninh quốc phòng cho các chức sắc, Tăng Ni, Phật tử GHPGVN.

1.7. Sinh hoạt của Phật giáo Nam tông Khmer.

Để các hoạt động của Phật giáo Nam tông Khmer được thuận lợi, Trung ương Giáo hội tiếp tục hỗ trợ các hoạt động Phật sự của Phật giáo Nam tông Khmer như công tác xây dựng các hạng mục tiếp theo của Học viện Phật giáo Nam tông Khmer tại Tp. Cần Thơ, cấp giấy Chứng nhận Tu sĩ...

Hội nghị Chuyên đề Phật giáo Nam tông Khmer được tổ chức tại chùa Phật Ngọc Xá Lợi, vào ngày 17, 18/12/2020 tại tỉnh Vĩnh Long. Với chủ đề: "*Truyền thống, Trách nhiệm, Hội nhập, Phát triển*", Hội nghị đã tổng kết 16 năm thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về công tác hỗ trợ các hoạt động của Phật giáo Nam tông Khmer (2004 - 2020); tiếp tục thể hiện sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, Chính phủ và sự hỗ trợ của các cấp Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong công tác quản lý, sinh hoạt tu học, hành đạo của chư Tăng, Tự viện và Phật tử, để Hệ phái Phật giáo Nam tông Khmer phát triển một cách đồng bộ có chiều rộng lẫn chiều sâu, mang tính đặc thù của Hệ phái và bản sắc văn hóa dân tộc Khmer; đồng

thời đóng góp vào các thành tựu chung của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022).

Ngày 26/8/2022, Phật giáo Nam tông Khmer đã phối hợp với Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, Trung tâm Văn hóa học Lý luận và Ứng dụng, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh tổ chức Hội thảo khoa học “Hòa thượng Danh Nhưỡng: Cuộc đời - Đạo nghiệp - Những đóng góp cho Đạo pháp và Dân tộc” tại chùa Candaransi, số 164/235 Trần Quốc Thảo, phường Võ Thị Sáu, quận 3, Tp. Hồ Chí Minh, với sự tham dự của Đại biểu Phật giáo, học giả, nhà nghiên cứu, Ban Tôn giáo Chính phủ, đại diện các Cơ quan Bộ, ngành Trung ương và địa phương; Đại biểu Sở Nội vụ - Ban Tôn giáo, Ban Dân tộc, Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành có Phật giáo Nam tông Khmer sinh hoạt.

1.8. Phân ban Ni giới.

- Đã có 49 Phân ban Ni giới thuộc các tỉnh, thành được thành lập. Các hoạt động Phật sự của Phân ban Ni giới Trung ương và các tỉnh thành tương đối nhịp nhàng với các hoạt động của Giáo hội các cấp.

- Phân ban Ni giới Trung ương kết hợp với Phân ban Ni giới Tp. Hồ Chí Minh, Tiền Giang, Đồng Nai tổ chức lễ giỗ Tổ Kiều Đàm Di và tưởng niệm chư vị tiền bối Ni, các vị thánh tử đạo và tọa đàm nhân Đại lễ tưởng niệm.

- Phân ban Ni giới Trung ương, Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Tiền Giang, Lâm Đồng tổ chức Lớp Bồi dưỡng Luật “Các Pháp Yết Ma” cho chư Ni các tỉnh, thành.

- Phân ban Ni giới Trung ương, Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh đã đến thăm và cúng dàng các Trường hạ Ni tại Tp. Hồ Chí Minh, các tỉnh miền Tây, miền Đông, Tây nguyên, miền Trung và miền Bắc.

- Khuyến khích chư Ni trẻ, nhất là chư Ni du học sinh đã tốt nghiệp Tiến sĩ, Thạc sĩ Phật học và các chuyên ngành tích cực phục vụ công tác Phật sự của Giáo hội các cấp, các hoạt động Phật sự của Phân ban Ni giới Trung ương và địa phương, viết bài cho Đặc san Hoa Đàm.

- Đối với công tác Từ thiện xã hội, Phân ban Ni giới Trung ương, Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh và các tỉnh, thành đã rất tích cực trong việc tổ chức các đoàn chư Ni và Phật tử trực tiếp cứu trợ đồng bào bị thiên tai, đồng bào có hoàn cảnh khó khăn, khám, chữa bệnh và phẫu thuật cho bệnh nhân đục thủy tinh thể,

hỗ trợ phẫu thuật tim cho các bệnh nhi, tặng học bổng .v.v... Rất nhiều chương trình thiện nguyện đã được Phân ban Ni giới Trung ương và các tỉnh thành thực hiện trong công tác phòng chống Covid-19 cũng như hỗ trợ trang thiết bị y tế cho Ấn Độ.

Đặc san Hoa Đàm (tiếng nói của Nữ giới Phật giáo Việt Nam), do Ni trưởng Thích nữ Tịnh Nguyên làm Tổng Biên tập, vẫn xuất bản đều đặn, mỗi tháng 01 số, với nhiều nội dung phong phú.

2. Công tác Giáo dục Phật giáo

2.1. Công tác tổ chức.

Nhằm đào tạo một thế hệ Tăng Ni trẻ có trình độ về Phật học và thế học, chương trình giáo dục và đào tạo Tăng Ni luôn được Giáo hội quan tâm đặc biệt. Qua đó, công tác chuyên ngành giáo dục Phật giáo đạt được những thành tựu như sau:

- Thăm viếng và làm việc, trao đổi với các Học viện Phật giáo Việt Nam, các Trường Trung cấp Phật học và các Lớp Cao đẳng Phật học trong toàn quốc, để nắm tình hình sinh hoạt tại các Trường và Học viện, hướng dẫn và giải quyết những vấn đề phát sinh liên quan đến công tác giáo dục tại địa phương. Đặc biệt là trao đổi, thảo luận việc thực hiện chương trình cải cách Giáo dục hệ Trung cấp Phật học 3 năm, phương thức biên soạn sách Giáo Khoa Trung cấp Phật học, phổ biến việc áp dụng Nội quy Ban Giáo dục Phật giáo Trung ương Nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022).

- Chương trình biên soạn sách giáo khoa Trung cấp Phật học đã cơ bản hoàn thành như Phật học cơ bản, Anh Văn Phật pháp, Di Giáo, Luật Sa di, Oai Nghi, Bát Đại Nhân Giác, Tứ thập Nhị chương, Lược sử Phật giáo Ấn Độ, Văn điển Phật giáo.... Ban Giáo dục Phật giáo Trung ương đã cho in ấn và phân phối đến các trường Trung cấp Phật học.

2.2. Đào tạo Tiến sĩ, Thạc sĩ Phật giáo.

Để phát triển, nâng cao hệ thống giáo dục đào tạo của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, theo đề nghị của Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, tại công văn số 1171/VPCP-NC ngày 13/10/2011 của Văn phòng Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã cho phép Trung ương Giáo hội mở thí điểm đào tạo Thạc sĩ (MA) chuyên ngành Phật học tại Học viện Phật giáo Việt Nam - Tp. Hồ Chí Minh và có văn thư số 321 ngày 10/6/2017 đề nghị với Ban Tôn giáo Chính phủ, trình Thủ tướng chấp thuận cho

phép GHPGVN được tổ chức chương trình đào tạo chính thức sau Đại học tại 04 Học viện Phật giáo Việt Nam.

Qua đó, ngày 22/8/2017, tại Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội đã diễn ra Hội nghị để đánh giá việc đào tạo thí điểm Thạc sĩ tại Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh và xin phép đào tạo sau Đại học chính thức của Giáo hội, với sự tham dự của Trung ương Giáo hội, 04 Học viện Phật giáo Việt Nam và các Bộ ngành Trung ương có liên quan gồm: Bộ Giáo dục và Đào tạo, Ban Tôn giáo Chính phủ, Bộ Công an, Ban Dân vận Trung ương, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Ủy ban Giáo dục và Nhi đồng của Quốc hội. Sau khi thảo luận và đánh giá, các Bộ ban ngành của Chính phủ đã chấp nhận chủ trương cho Giáo hội chính thức đào tạo Thạc sĩ và Tiến sĩ Phật học tại 04 Học viện Phật giáo Việt Nam. Qua đó đã đào tạo được 194 Tăng Ni tốt nghiệp Thạc sĩ Phật học (Hà Nội: 07 vị, Tp. Hồ Chí Minh: 166 vị, Huế: 21 vị); đang đào tạo 298 Tăng Ni theo học chương trình Thạc sĩ và 43 Tiến sĩ Phật học.

2.3. Cử nhân Phật học.

Trong nhiệm kỳ VIII, đã có 2.156 (Hà Nội: 300, Huế: 683. Tp. Hồ Chí Minh: 1,173) Tăng Ni sinh tốt nghiệp Cử nhân Phật học hệ chính quy; 842 Cử nhân Phật học hệ Đào tạo từ xa; đang đào tạo 2.522 Tăng Ni sinh Hệ chính quy; 1.426 sinh viên Hệ đào tạo từ xa; Học viện Phật giáo Nam tông Khmer có 150 Tăng sinh tốt nghiệp cử nhân Phật học khóa từ khóa I đến khóa V; đang đào tạo Khóa VI, VII: 45 vị.

+ Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội phối hợp với Trường Đại học Quốc gia Hà Nội mở lớp Hán Nôm với 100 Tăng Ni sinh theo học.

+ Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh liên kết với Trường Đại học Sư phạm Tp. Hồ Chí Minh mở khóa Sư phạm Giáo dục Mần non với hình thức vừa làm vừa học dành cho chư Ni và nữ Phật tử.

+ Học viện Phật giáo Nam tông Khmer liên kết với Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Khoa Tôn giáo học khai giảng lớp Đại học hệ vừa làm vừa học cho Tăng sinh và sinh viên theo học.

2.4. Cao đẳng Phật học.

Hiện tại, có 09 Lớp Cao đẳng Phật học đang hoạt động theo hệ thống Trường Trung cấp Phật học: Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Huế, Quảng Nam, Bà Rịa - Vũng

Tàu, Lâm Đồng, Bạc Liêu, Đồng Nai, Tiền Giang. Đã có 689 Tăng Ni sinh tốt nghiệp và 1.200 Tăng Ni sinh đang theo học các Lớp Cao đẳng Phật học.

Một số Trường Trung cấp Phật học đã liên thông với Học viện Phật giáo Việt Nam tổ chức giảng dạy Cao đẳng Phật học như: Tiền Giang, Bà Rịa - Vũng Tàu.

2.5. Trường Trung cấp Phật học.

Hiện nay, Giáo hội có 34 Trường Trung cấp Phật học, phía Bắc có 06 Trường (Tp. Hà Nội, Hải Phòng, Nam Định, Hải Dương, Bắc Ninh, Bắc Giang), phía Nam có 28 Trường (Tp. Hồ Chí Minh, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Cần Thơ, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận, Bình Thuận, Lâm Đồng, Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai, Long An, Tiền Giang, Đồng Tháp, Vĩnh Long, Trà Vinh, Bạc Liêu, Sóc Trăng, An Giang, Bình Dương, Kiên Giang, Bến Tre, Gia Lai, Tây Ninh và Quảng Trị.

Trong nhiệm kỳ VIII, tính từ niên khóa 2017 đến 2022, đã có 1.246 Tăng Ni sinh tốt nghiệp; đang đào tạo 3.446 Tăng Ni sinh Trung cấp Phật học.

Về công tác giảng dạy và nội dung học tập tại các trường có sự kết hợp hài hòa giữa nội điển và ngoại điển. Tinh thần học tập của Tăng Ni sinh nghiêm túc, chuyên cần. Nề nếp sinh hoạt của nhà trường cũng như đời sống tu học của Tăng Ni sinh luôn được Ban Giám hiệu và Ban Trị sự quan tâm giúp đỡ và nâng cao.

2.6. Sơ cấp Phật học.

Nhằm tạo điều kiện căn bản cho những Tăng Ni mới xuất gia tu học Phật pháp, đồng thời làm cơ sở cho việc tuyển sinh tại các trường Trung cấp Phật học, các lớp sơ cấp Phật học tại các tỉnh, thành đã được tổ chức và đi vào hoạt động có hiệu quả. Hiện có hơn 1.500 Tăng Ni sinh đã tốt nghiệp và khoảng 2.000 Tăng Ni sinh đang theo học chương trình Sơ cấp Phật học.

2.7. Giáo dục Phật giáo Nam tông Khmer.

Được sự giúp đỡ của các cơ quan lãnh đạo chính quyền, Mặt trận, Ban Dân tộc ở Trung ương và địa phương; sự quan tâm hỗ trợ của Trung ương Giáo hội và Ban Trị sự các tỉnh, thành có Phật giáo Nam tông Khmer sinh hoạt như Tp. Cần Thơ, Trà Vinh, Vĩnh Long, An Giang, Kiên Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau, các chùa Phật giáo Nam tông Khmer đã tổ chức hàng trăm lớp học: Tiểu học Khmer ngữ, Sơ cấp, Trung cấp Pali Khmer từ lớp 1 đến lớp 12 cho chư Tăng và thanh thiếu niên đồng bào dân tộc Khmer tại địa phương.

Ban Trị sự tỉnh Kiên Giang tổ chức nhiều lớp dạy thiền cho chư Tăng, Tu nữ và Phật tử tu tập tại các điểm chùa Sóc Xoài, chùa Rạch Sỏi, chùa Khlang Mương, chùa Tà Bết, chùa Thiên Trúc tỉnh Kiên Giang.

Ngoài ra, đa số các Chùa Nam tông Khmer đều tổ chức dạy tiếng dân tộc cho con em người dân tộc ở độ tuổi từ 8 đến 15 tuổi. Việc tổ chức thành công các Lớp học nêu trên đã góp phần hoàn thiện chương trình giáo dục Phật giáo của Giáo hội.

2.8. Hợp tác các Trường Đại học Quốc tế.

Được sự chỉ đạo của Trung ương Giáo hội và sự quan tâm giúp đỡ của Chính phủ, dưới sự chỉ đạo của Hòa thượng Tiến sĩ Thích Trí Quảng (Viện trưởng Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh), Học viện đã ký hợp tác giáo dục với 11 trường Đại học trên thế giới như: Đại học Mahachulalongkorn tại Bangkok - Thái Lan; Học viện Giao lưu văn hóa Quốc tế trường Đại học Hoa Trung - Trung Quốc; Đại học Srinakharinwirot tại Bangkok - Thái Lan; Trung Tâm Nghiên Cứu Phật Học K. J. Somiya tại Mumbai - Ấn Độ; Đại học Nalanda - Ấn Độ; Học Viện Giáo dục Hải ngoại Trường Đại học Sư Phạm Phúc Kiến - Trung Quốc; Học Viện Giao lưu Quốc tế Trường Đại học Liên Hợp Bắc Kinh - Trung Quốc; Học viện Sư Phạm Chương Châu; Đại học Phật Quang - Đài Loan; Học Viện Giao lưu quốc tế Trường Đại học Sư phạm Quảng Tây; Đại học Phật giáo Quốc tế - Thái Lan.

2.9. Tăng Ni sinh du học.

Được sự giúp đỡ của Chính phủ, các cơ quan Trung ương và địa phương, nhằm nâng cao trình độ Phật học, thế học cho Tăng Ni sinh, trong nhiệm kỳ qua, Giáo hội đã cho phép và giới thiệu 300 Tăng Ni du học, gia hạn hộ chiếu các nước: Ấn Độ, Trung Quốc, Hàn Quốc, Myanmar, Thái Lan, Srilanka, Úc, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Đài Loan... Đã có 200 Tăng Ni tốt nghiệp Tiến sĩ, Thạc sĩ chuyên ngành Phật học và các ngành khác đã về nước, hiện đang công tác tại các cấp Giáo hội, Ban Viện Trung ương, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành và tham gia giảng dạy tại các Học viện, các lớp Cao đẳng, Trung đẳng và Sơ cấp Phật học.

3. Công tác Hoằng pháp.

3.1. Đào tạo Giảng sư.

Để đào tạo nhân sự cho ngành Hoằng pháp, Ban Hoằng pháp Trung ương đã tổ chức các khóa đào tạo Cao cấp và Trung cấp giảng sư, điểm học tại chùa Hòa Khánh, quận Bình Thạnh, Tp. Hồ Chí Minh và chùa Vạn Phúc, huyện Sóc

Son, Tp. Hà Nội kết quả như sau: 264 Tốt nghiệp Cao, Trung cấp Giảng sư; Đang đào tạo 214 Tăng Ni giảng sinh Cao - Trung cấp Giảng sư.

3.2. Chương trình thuyết giảng, hoạt động của đoàn Giảng sư Trung ương và các tỉnh, thành phố.

Với một đội ngũ Tăng Ni năng động và nhiệt huyết, Đoàn Giảng sư Trung ương và các tỉnh đã có nhiều hoạt động Phật sự hữu hiệu như: Thuyết giảng tại các lễ hội Phật giáo, các sự kiện do Giáo hội tổ chức, thuyết giảng tại các lễ đài tập trung mùa Phật đản, các Trường hạ, thuyết giảng tại các giảng đường, các đạo tràng, các khóa tu dành Phật tử, giảng dạy tại các lớp giáo lý...

Chương trình thuyết giảng Phật pháp được thực hiện liên tục và phát triển đồng bộ từ hình thức đến nội dung. Mỗi điểm giảng trung bình có từ 300 đến 2.000 Phật tử thính pháp. Ban Hoằng pháp các tỉnh thành và Hệ phái khát sĩ đã tổ chức trên 10 khóa tu báo hiếu online có hàng chục ngàn Phật tử trong và ngoài nước tham dự, đã đạt được nhiều kết quả tốt đẹp và tạo được nhiều tiếng vang cho việc Hoằng pháp online của thời đại kỹ nguyên số.

Trong mùa An cư kết hạ hàng năm, Ban Hoằng pháp phối hợp với Văn phòng Trung ương Giáo hội tổ chức đi thăm, thuyết giảng Phật pháp tại các trường hạ miền Bắc, miền Trung, miền Đông, miền Tây, những vùng sâu vùng xa, tạo nên bầu không khí học Phật sôi nổi, phát huy chính tín, chính kiến cho Tăng Ni, Phật tử; đồng thời khẳng định sự phát triển vững mạnh và sinh hoạt đồng bộ về mặt truyền bá chính pháp được xuyên suốt từ Trung ương đến địa phương.

Đặc biệt, trong những năm 2020, 2021, Việt Nam chúng ta thực hiện giãn cách xã hội để phòng, chống dịch Covid-19, toàn bộ các hoạt động lễ nghi tôn giáo đều tạm dừng để phòng chống dịch Covid-19. Nhưng thông qua công thông tin Phật sự Online, Phân Ban Truyền thông đã đạt được nhiều thành tựu trong công tác Phật sự, Phân ban Thông tin truyền thông kết hợp với Phật Sự Online đã thực hiện trên 150 sự kiện truyền hình trực tiếp thuyết giảng và hàng trăm clip ghi hình đưa tin video các chương trình thuyết giảng.

Ban Hoằng pháp Trung ương, Phân ban Thông tin truyền thông đã kết hợp cùng Phật sự Online tổ chức được 5 khóa tập huấn online có trên 400 vị Tăng Ni là giảng sư và các vị đã tốt nghiệp chuyên ngành hoằng pháp tham dự các khóa tập huấn về Nghiệp vụ Hoằng pháp thời đại 4.0 và tổ chức được 06 Hội nghị triển khai

đề án “Ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác Hoằng pháp thời đại mới cho chư Tăng Ni Ban Hoằng pháp của 63 tỉnh thành trong cả nước, hướng dẫn cho chư Tôn đức Tăng, Ni các tỉnh, thành ứng dụng hệ thống tạo phòng họp trực tuyến nội bộ, thiết lập hệ thống dạy học trực tuyến trên Website, sử dụng thuần thực công nghệ tổ chức mở các buổi họp, phòng học trực tuyến nội bộ giữa các thành viên ngay trên điện thoại, Ipad, máy tính và các thiết bị nghe nhìn thông minh. Đồng thời, truyền phát các buổi dạy học, pháp thoại, pháp đàm online lên không gian mạng, với hình thức thiết kế theo sở thích riêng và có thể kiểm soát được người tiếp cận đã được chư Tôn đức các tỉnh, thành hoan hỷ đón nhận. Ngoài ra, Ban Hoằng pháp còn kết hợp giữa công tác thuyết giảng và tổ chức phát quà từ thiện cho đồng bào nghèo có hoàn cảnh khó khăn, học sinh nghèo hiếu học...

3.3. Tổ chức Hội thi giáo lý cho Phật tử.

Nhằm tạo điều kiện cho các giới Phật tử tìm hiểu giáo lý, sự hình thành và phát triển Phật giáo Việt Nam, nhân các Lễ hội, sự kiện của Phật giáo tại Trung ương và địa phương, Ban Hoằng pháp Trung ương kết hợp với Ban Hướng dẫn Phật tử tổ chức Hội thi giáo lý cho Phật tử tại Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Cần Thơ, Đà Nẵng, An Giang, Thanh Hóa, Khánh Hòa, Phú Yên, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Ninh Thuận, Bình Thuận, Lâm Đồng, Đắk Lak, Đắk Nông, Gia Lai, Kon Tum, Tiền Giang, Long An, Sóc Trăng, Bình Dương, Kiên Giang, Bạc Liêu, Đồng Nai, Bến Tre, Bà Rịa - Vũng Tàu... Mỗi hội thi giáo lý có từ vài trăm đến trên 2000 Phật tử tham dự.

3.4. Hoằng pháp nước ngoài.

Qua thư từ liên lạc, qua các cuộc gặp gỡ trực tiếp với một số Phật tử và một số Tăng Ni Việt kiều tại hải ngoại, tình hình sinh hoạt Phật giáo của cộng đồng người Việt tại hải ngoại được ghi nhận như sau: Số chùa chiền và số Phật tử Việt Nam có nhu cầu sinh hoạt Phật sự rất đông, đặc biệt là ở Pháp, Mỹ và Úc. Đa số Phật tử đều một lòng vững tin và hướng về Tổ quốc Việt Nam. Vì vậy, dưới sự chỉ đạo của Trung ương Giáo hội và sự phối hợp nhịp nhàng của Ban Phật giáo Quốc tế, Ban Hoằng Pháp Trung ương, Ban Hướng dẫn Phật tử cùng các Ban Viện liên quan, GHPGVN đã không ngừng tiếp tục mở rộng quan hệ trên chiều hướng tìm hiểu tình hình và tăng cường tình thân hữu, phổ biến thông tin về các hoạt động Phật sự của Giáo hội đến đồng bào Phật tử Việt kiều ở nước ngoài và nghiên cứu thành lập Hội Phật tử Việt Nam tại các nước.

3.5. Công tác xuất bản.

Để thống nhất chương trình giảng dạy, các kiến thức cơ bản cho giới trẻ Phật tử trong toàn quốc, Phân ban Hoàng pháp Thanh Thiếu niên Trung ương phối hợp với Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử Trung ương đã biên soạn bộ giáo trình **“Phật pháp vào đời”**, gồm 5 tập với những nội dung căn bản cho các bạn trẻ bước đầu học Phật.

Cuốn **“Cẩm nang tổ chức Khóa tu – Hội trại”** dành cho chư Tôn đức Tăng Ni, những ai tâm huyết với tổ chức sự kiện Phật giáo tham khảo; trang bị đầy đủ kỹ năng trong quá trình tổ chức Khóa tu, Hội trại trước nhu cầu nuôi dưỡng đời sống tâm linh của giới trẻ Phật giáo hiện nay.

4. Công tác Hướng dẫn Phật tử

Thực hiện tinh thần tứ chúng đồng tu của người con Phật trong ngôi nhà Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương và các tỉnh, thành đã tích cực triển khai Nghị quyết Đại hội Đại biểu Phật giáo toàn quốc nhiệm kỳ VIII; Quy chế hoạt động của Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương, Nội quy Gia đình Phật tử, Nội quy Phân ban Cư sĩ Phật tử và nhiều văn bản liên quan khác, góp phần hoàn thành chương trình hoạt động Phật sự nhiệm kỳ VIII của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Qua đó, các hoạt động của Phân ban Gia đình Phật tử Trung ương, Phân ban Thanh thiếu nhi Phật tử, Phân ban Phật tử Dân tộc, Tiểu ban Phật giáo Người Hoa, Tiểu ban Phật giáo Khất sĩ, Tiểu ban Phật giáo Nam tông Kinh, Nam tông Khmer, Tiểu ban Văn nghệ đều tích cực hoạt động, đem lại hiệu quả nhất định, cụ thể như sau:

4.1. Thăm viếng và làm việc với Ban HDPT các tỉnh, thành.

Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã tổ chức các chuyến thăm viếng Ban Trị sự và làm việc với Ban Hướng dẫn Phật tử các tỉnh, thành trên toàn quốc. Từ những chuyến công tác này, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã nhận được những báo cáo và kiến nghị thực tế từ các tỉnh, thành với nhiều đặc điểm sinh hoạt tu học khác nhau của từng địa phương, các hệ phái và nghi lễ truyền thống. Từ đó đề ra kế hoạch, phương hướng trong công tác hướng dẫn Phật tử phù hợp với tình hình thực tế. Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã báo cáo các chuyến công tác và đề xuất các kiến nghị lên Ban Thường trực Hội đồng Trị sự nhằm giải quyết kịp thời và nhanh chóng những vấn đề đang phát sinh trong tổ chức Giáo hội.

Phân Ban GDPT đã cử nhiều Huynh trưởng tham gia tập huấn kỹ năng và tư vấn hỗ trợ cộng đồng phòng chống HIV/AIDS do UBMTTQ, cơ quan UNICEF tổ chức; Tổ chức kiểm tra, thăm viếng GDPT cơ sở để động viên tinh thần tu học sinh hoạt của các đơn vị.

4.2. Hội nghị, hội thảo.

Hàng năm, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đều tổ chức Hội nghị thường niên để tổng kết công tác hoạt động Phật sự trong năm và đề ra chương trình hoạt động cho năm tiếp theo. Hội nghị tổng kết nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022) được tổ chức tại Thiền viện Quảng Đức, quận 3, Tp. Hồ Chí Minh - Trụ sở Văn phòng 2 Trung ương Giáo hội, với sự chứng minh của Ban Thường trực Hội đồng Trị sự và tham dự của các thành viên Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương, các Phân ban thuộc Ban Hướng dẫn Phật tử, các Huynh trưởng Gia đình Phật tử.

Ban Hướng dẫn Phật tử các tỉnh, thành khu vực phía Bắc đã tổ chức Hội thảo, giao lưu tọa đàm “Phật giáo đối với nữ Phật tử” nhằm tôn vinh người con gái của Đức Phật nhân kỷ niệm ngày Quốc tế Phụ nữ 8-3 và ngày Phụ nữ Việt Nam 20/10; tổ chức các buổi Giao lưu chia sẻ phương pháp tổ chức quản lý Phật tử trong thời kỳ hội nhập cho các nhóm tuổi đại diện các Đạo tràng, các CLB thanh thiếu niên Phật tử tại chùa Quán Sứ; Hội thảo khoa học Quốc gia với chủ đề: “Hoạt động của tín đồ Phật tử với sự phát triển bền vững đất nước” diễn ra vào ngày 28 tháng 7 năm 2019 tại Chùa Khai Nguyên, xã Sơn Đông, thị xã Sơn Tây, Thành phố Hà Nội; Hội thảo khoa học quốc gia với chủ đề: “Phật giáo với hoạt động đảm bảo an sinh xã hội cho người dân trong thời kỳ phát triển và hội nhập quốc tế” ngày 21-22/11/2020 tại thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai; Hội thảo khoa học “Hoạt động đảm bảo an sinh xã hội cho người dân của GHPGVN tỉnh Hòa Bình: Thực trạng và giải pháp”, ngày 17/10/2021.

Ngoài ra, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã tham dự và đóng góp nhiều ý kiến, bài tham luận tại các kỳ Hội nghị, Hội thảo do Trung ương Giáo hội, Ban, Viện Trung ương, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành tổ chức.

4.3. Tổ chức khóa Tập huấn, khóa tu, hội trại, trại họp bạn, trại hè, tiếp sức mùa thi.

- Nhằm nâng cao vai trò trách nhiệm và kỹ năng chuyên môn của chư Tăng Ni, quý Cư sĩ đạo hữu Phật tử lãnh đạo, tổ chức, quản lý, điều hành, hướng dẫn

các mô hình sinh hoạt tu học tại các tỉnh, thành. Đặc biệt, quan tâm đến các sinh hoạt tu học dành cho giới trẻ, góp phần xây dựng phát triển đạo pháp và dân tộc, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương kết hợp Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hà Nam tổ chức Khóa Tập Huấn và Khóa tu cho Tăng Ni và Phật tử phía Bắc tại chùa Tam Chúc với hơn 3.000 Tăng Ni và Phật tử tham dự.

Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử Trung ương phối hợp với Phân ban Hoằng pháp Thanh Thiếu niên Trung ương, Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử các tỉnh thành trong cả nước tổ chức nhiều khóa tu mùa hè, hội trại hè cho Thanh thiếu niên Phật tử trên toàn quốc. Tổ chức thành công Khóa Bồi dưỡng và khóa tu chuyên ngành ban Hướng dẫn Phật tử khu vực miền Trung và Tây nguyên, khu vực miền Đông và Tây Nam bộ. 1.135 Khóa tu mùa hè với 469.000 trại sinh tham dự; Hội trại, có Trại Vạn Hạnh V tại chùa Từ Lâm - Tp. Huế và chùa Đại Tòng Lâm, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu; 12 trại Dũng, 14 trại Hạnh, 09 trại Hiếu, 08 trại Hợp bạn; Liên trại Lộc Uyển 35 trại, A Dục 22 trại, Huyền Trang 17 trại, 07 trại Kỹ năng; 35 khóa đào tạo Đội, Chúng trưởng và Khóa Đầu, Thứ Đàn; Hội thi tìm hiểu giáo lý của Đức Phật, tổ chức tư vấn mùa thi, trao học bổng cho các em học sinh nghèo vượt khó... Các khóa tu Một ngày An lạc, Khóa tu Bát Quan Trai, Khóa tu Phật thất được tổ chức thường xuyên, thu hút đông đảo Phật tử đến tu tập; Tổ chức các khóa tu học, các hoạt động Phật sự nhân dịp các ngày lễ kỷ niệm như dịp Tết Nguyên đán, Phật Đản, Vu Lan báo hiếu, Tết thiếu nhi 1/6, Tết Trung thu...

Nổi bật trong các hội trại, Hội trại Tuổi trẻ Phật giáo lần thứ 12 năm 2018 do Phân ban TTTNPT TW đã phối hợp với BHDPT tỉnh Đồng Nai đã tổ chức tại Thiền viện Phước Sơn, Tp. Biên Hòa, Chủ đề “Hào khí Miền Đông”, có 3.500 trại sinh và 500 tình nguyện viên của 6 tỉnh thành miền Đông Nam Bộ tham gia như: TP. Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Bà Rịa Vũng Tàu, Bình Dương, Bình Phước, Tây Ninh. Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đã xác lập kỷ lục Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử Trung ương GHPGVN mang tên: Số lượng thanh thiếu nhi tham gia xếp hình lá cờ Phật giáo nhiều nhất Việt Nam.

Hội trại tuổi trẻ & Phật giáo lần thứ 13 chủ đề “Tình đất phương Nam” tại Thiền viện Trúc lâm Phương Nam, huyện Phong Điền, TP. Cần Thơ do Phân ban Hoằng pháp Thanh Thiếu niên Trung ương phối hợp với Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử Trung ương, Ban Trị sự, Ban Hướng dẫn Phật tử GHPGVN Tp. Cần Thơ kết hợp tổ chức có 1.500 trại sinh và 300 tình nguyện viên đến từ 13 tỉnh

thành miền Tây Nam Bộ và TPHCM. Tổ chức Kỷ lục Việt Nam đã xác lập kỷ lục Phân ban Thanh Thiếu nhi Phật tử Trung ương GHPGVN mang tên: “Số lượng trại sinh và tình nguyện viên (thanh thiếu niên) xếp chữ “VESAK 2019” lớn nhất Việt Nam”. Hội trại Tuổi trẻ & Phật giáo lần thứ 13, là sự kiện chào mừng Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc 2019 lần thứ 3 do Việt Nam đăng cai tổ chức tại Trung tâm Văn hóa Phật giáo chùa Tam Chúc, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam ...

Nhìn chung, mỗi khóa tu, hội trại các khóa sinh được học những nghi thức cơ bản trong nhà Phật kết hợp với học giáo lý, đạo đức, biết tri ân báo ân với các bậc sinh thành, học nghi thức thọ trai, tụng kinh, hành thiền,... Bên cạnh đó còn có các sinh hoạt văn nghệ, trò chơi giải trí lành mạnh, tạo nên sinh khí tu học thoải mái cho các khóa sinh. Các Hội trại, trại hè, khóa tu thành công rực rỡ, là vòng tay kết nối các Huynh trưởng khắp các tỉnh, thành về tham dự trên tinh thần lục hòa và đã đem lại nhiều kết quả khả quan cho hoạt động của tuổi trẻ Phật giáo, góp phần nâng cao uy tín của Giáo hội đối với cộng đồng Phật tử cũng như toàn thể nhân dân.

Chương trình tiếp sức mùa thi được Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương, Phân ban Thanh thiếu nhi Phật tử, Báo Giác Ngộ, Ban Trị sự, Ban Hướng dẫn Phật tử các tỉnh, thành tổ chức nhận được sự ủng hộ rất lớn từ các Tự viện, Gia đình Phật tử, các tình nguyện viên với các hoạt động như đón nhận và hỗ trợ các suất ăn, chỗ ở cho thân nhân và thí sinh, phương tiện đưa đón thí sinh đến trường thi cho khoảng hàng chục ngàn thí sinh dự thi Đại học tại các địa phương như: Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Cần Thơ, Lâm Đồng, Khánh Hòa, Kiên Giang, Bình Dương, Long An, Tiền Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Nghệ An, Bắc Ninh, Nam Định, Thanh Hóa...

Đồng thời, nhân dịp tết trung thu, Phân ban Hoằng pháp Thanh Thiếu niên Trung ương phối hợp với Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử Trung ương, Phân ban Thanh Thiếu niên Phật tử các tỉnh thành trong cả nước tổ chức nhiều điểm vui tết trung thu cho các em thiếu nhi ở tại ba miền Bắc, Trung, Nam với chủ đề “Trung thu yêu thương”, hàng chục ngàn phần quà đã được trao đến các em thiếu nhi; Phân ban Thanh thiếu nhi Phật tử đã tổ chức đoàn đến thăm và tặng quà cho trẻ em nghèo và người già khó khăn được nuôi dưỡng trong các cơ sở xã hội tại các tỉnh, thành, vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc nhân mùa Vu lan Báo hiếu.

4.4. Sinh hoạt các đạo tràng.

Theo số liệu báo cáo từ các tỉnh thành, hiện có 2.733 đạo tràng sinh hoạt, 319.912 Phật tử sinh hoạt, tu học. Cụ thể như: 1.242 Đạo tràng Bát Quan trai, có 81.265 Phật tử tham dự; 35 Đạo tràng Tu thiền, có 7.750 Phật tử; 698 Đạo tràng Niệm Phật, Phật thất có 131.165 Phật tử; 80 Đạo tràng Pháp Hoa, có 13.280 Phật tử; 40 Đạo tràng Dược Sư, có 6.080 Phật tử; 81 Đạo tràng Đại Bi, có 4.602 Phật tử; 232 Khóa tu Một ngày An lạc, có 41.000 Phật tử; Hội Quy (những Phật tử đã Quy y Tam bảo, sinh hoạt tu học ở chùa) và các mô hình tu học khác như Mật Tông, Địa Tạng, Lương Hoàn Sám có 103 đơn vị, 9.370 Phật tử tham dự. Ngoài ra, do một số đơn vị Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành báo cáo có tính cách chung chung, nên Ban Hướng dẫn Phật tử không thể thống kê con số chính xác của các Đạo tràng và Phật tử sinh hoạt tu học. Số liệu trên chỉ mới phản ánh được một phần các hoạt động sinh hoạt đạo tràng.

Hoạt động của các lớp giáo lý: có 169 lớp, 17.250 Phật tử tham dự. Kết thúc mỗi khóa học, Phật tử được cấp giấy chứng nhận; Về sinh hoạt giảng đường có 53 đơn vị, 7.950 Phật tử tham dự.

Nhìn chung, sinh hoạt của các đạo tràng ngày càng phát triển có nề nếp và được nhân rộng tại các cơ sở tự viện của Giáo hội trong toàn quốc. Trung bình mỗi đạo tràng có từ 200 đến hơn 1.000 Phật tử tham dự, tu tập, sinh hoạt.

4.5. Sinh hoạt Gia đình Phật tử.

- Hiện có 34 tỉnh thành có Gia đình Phật tử sinh hoạt theo Giáo hội Phật giáo Việt Nam, trong đó có 26 tỉnh, thành đã được thành lập Ban Hướng dẫn Phân ban Gia đình Phật tử như: Thừa Thiên – Huế, Quảng Trị, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Bình Thuận, KonTum, Gia Lai, Daklak, DakNong, Lâm Đồng, Bình Phước, Tây Ninh, Bình Dương, Tp. Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Bà Rịa – Vũng Tàu, Cần Thơ, Sóc Trăng, Kiên Giang, Cà Mau, Quảng Bình, Hà Nội, Hưng Yên và 9 tỉnh, thành chưa có Ban Hướng dẫn Phân ban Gia đình Phật tử như Đồng Tháp, Vĩnh Long, Hậu Giang, Trà Vinh, Bạc Liêu, Thanh Hóa, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh và Hải Dương.

- Số lượng đơn vị GDPT: 1.035 đơn vị; 9.241 Huynh trưởng các cấp; 53.717 Đoàn sinh các ngành.

4.6. Tu học, xếp cấp.

Trong nhiệm kỳ 2017 - 2022 Ban Hướng Dẫn Phật tử Trung ương và Phân ban Gia đình Phật tử đã tổ chức Hội đồng xét xếp cấp cho Huynh trưởng. Kết quả có:

+ Xét xếp cấp và thọ cấp: Cấp Tấn 150 Huynh trưởng, cấp Tập 975 Huynh trưởng, cấp Tín 441 Huynh trưởng.

+ Truy thăng 10 Huynh trưởng cấp Dũng, 20 Huynh trưởng cấp Tấn, 14 Huynh trưởng cấp Tín, 07 Huynh trưởng cấp Tập.

+ Viếng Lễ tang Huynh trưởng cấp Dũng Tâm Bửu – Tổng Hồ Cầm, có văn Phân ban Gia đình Phật tử Trung ương.

4.7. Phật hóa gia đình.

Về chương trình Phật hóa Gia đình, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã áp dụng nhiều hình thức vận động, phổ biến rộng rãi đến các Tự viện và trên các phương tiện thông tin như đưa vào chương trình hội thảo, nghị sự thường niên, thông báo hướng dẫn thực hiện, viết bài cổ động, v.v... và đã có nhiều tín hiệu lạc quan như nhiều gia đình được Phật hóa, số lượng Phật tử tăng lên đáng kể.

Ngoài ra, hằng năm Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương đã ra thông báo gửi đến Ban Hướng dẫn các tỉnh, thành; các Tự viện khuyến khích, hướng dẫn tổ chức Lễ Hằng thuận cho các đôi thanh niên nam nữ Phật tử khi kết hôn về chùa đăng ký Lễ Hằng Thuận để được sự gia trì, khai thị của Tam bảo nhằm tăng trưởng tín tâm đối với Tam bảo và huân tập tính nhẫn nhịn trong đời sống hôn nhân. Một số tỉnh, thành thực hiện tốt chương trình này như: Tp. Hồ Chí Minh, Phú Yên, Quảng Nam, Bình Dương, Bà Rịa – Vũng Tàu, Bình Thuận, Bến Tre, Hà Tĩnh, Nghệ An, Lào Cai, Thái Nguyên đã tạo nên ấn tượng tốt đẹp cho các Phật tử trong và ngoài nước.

4.8. Công tác từ thiện xã hội và văn nghệ.

Chào mừng các sự kiện, lễ hội, Đại lễ Phật đản, Vu Lan Báo hiếu, Phật thành đạo, lễ khánh thành, trại hè, trại sinh hoạt v.v... nhiều chương trình văn nghệ đặc sắc đã được Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương và các tỉnh thành thực hiện thành công, với hàng chục ngàn lượt người xem.

Công tác từ thiện xã hội là một trong những công tác trọng tâm mà Ban Hướng dẫn Phật tử lưu tâm, khuyến khích cư sĩ Phật tử, các Huynh trưởng, đoàn sinh tham gia như: Tham gia hiến máu nhân đạo, dọn vệ sinh tại các khu công cộng, khắc phục thiên tai, xây nhà tình thương, tình nghĩa, tham gia đoàn cứu trợ, ủy lạo đồng bào vùng sâu vùng xa, các trung tâm nuôi trẻ mồ côi, người già, người tàn tật,

tham gia các đợt học tập, huấn luyện phổ biến tác hại của căn bệnh thế kỷ để cùng cộng đồng phòng chống HIV/AIDS; khám bệnh và phát thuốc cho các bệnh nhân nghèo, đồng bào Phật tử; hỗ trợ các em Đoàn sinh và Huynh trưởng có hoàn cảnh khó khăn, bệnh tật; tổ chức dạy may, dạy nghề miễn phí, giới thiệu việc làm cho các em Gia đình Phật tử... Đặc biệt, trong mùa dịch Covid-19, nhiều Tăng Ni, Phật tử đã tình nguyện tham gia tuyến đầu chống dịch. Qua đó, các thành viên Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương, Phân ban Gia đình Phật tử, Phân ban Hướng dẫn Cư sĩ Phật tử và các tiểu ban thuộc Phân ban Hướng dẫn Cư sĩ Phật tử đã tích cực tham gia công tác từ thiện. Gia đình Phật tử Tp. Đà Nẵng đã thành lập Đội tình nguyện viên máu sống để hiến máu cứu người.

5. Công tác Nghi lễ.

5.1. Đại lễ Phật đản, Vu lan Báo hiếu.

Tổ chức Đại lễ Phật đản, Vu lan Báo hiếu với nhiều chương trình hoạt động phong phú như diễu hành xe hoa, thuyền hoa, rước kiệu hoa, phóng sanh đăng, thắp nến cầu nguyện hòa bình, chương trình văn nghệ, thuyết giảng ý nghĩa Phật đản sanh, lễ hội ẩm thực chay, tặng quà cho các chiến sĩ biên phòng, hải đảo, giúp đỡ gia đình có công với Cách mạng, gia đình Liệt sĩ, các bà Mẹ Việt Nam anh hùng, người nghèo khó, tàn tật, trại trẻ mồ côi, nhà dưỡng lão, trại tâm thần, trại phong....

Đặc biệt, Đại Lễ Phật đản Liên Hợp quốc PL. 2563 - DL. 2019 tại chùa Tam Chúc, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam thành công tốt đẹp từ hình thức đến nội dung.

5.2. Đại lễ cầu siêu.

Nhằm thể hiện tinh thần tri ân và báo ân của người con Phật, đồng thời thể hiện đạo lý uống nước nhớ nguồn, tinh thần tri ân của dân tộc đối với Anh hùng Liệt sĩ, những người đã anh dũng hy sinh cho Tổ quốc được độc lập, tự do và đồng bào các dân tộc được ấm no, hạnh phúc, Trung ương Giáo hội đã ban hành thông bạch kêu gọi các cơ sở Tự viện, Tịnh xá, Tịnh thất, Niệm Phật đường trong toàn quốc của Giáo hội đồng loạt gióng lên 09 hồi chuông u minh vào lúc 06 giờ ngày 27/7 hàng năm.

Nhân các ngày lễ lớn của dân tộc, nhiều Ban Trị sự tỉnh thành đã tổ chức Đại lễ cầu siêu các anh hùng liệt sĩ.

Hưởng ứng chương trình “Thập kỷ hành động vì an toàn đường bộ giai đoạn 2021 - 2030”, thực hiện chương trình công tác Năm an toàn giao thông, “Ngày thế giới tưởng niệm các nạn nhân tử vong vì tai nạn giao thông” tại Việt Nam, hằng năm Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã phối hợp với Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia tổ chức sự kiện Lễ Tưởng niệm và Cầu siêu các nạn nhân tử vong vì tai nạn giao thông.

Đại lễ cầu siêu các nạn nhân tử vong vì tai nạn giao thông, không chỉ mang ý nghĩa cầu nguyện cho những linh hồn được siêu thoát, chia sẻ nỗi đau, mất mát với gia đình nạn nhân. Thông qua Đại lễ, Trung ương GHPGVN và UBATGTQG trân trọng gửi đến các Phật tử, cộng đồng xã hội lời kêu gọi hãy trân trọng cuộc sống cho chính mình và những người khác khi tham gia giao thông, và cùng chung tay hướng đến mục tiêu giảm thiểu tai nạn giao thông.

Nhằm xoa dịu nỗi đau của các gia đình có người thân tử vong do Covid-19, cầu nguyện cho các vong linh tử vong được siêu thoát. Đồng thời, lan tỏa tình nhân ái yêu thương, tiếp tục động viên khích lệ tinh thần các lực lượng đã và đang tham gia phòng, chống dịch Covid-19, phát huy truyền thống đại đoàn kết, ý chí quật cường của dân tộc, vượt qua khó khăn thách thức, thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19, phát triển kinh tế xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Hưởng ứng công văn số 3255/MTTW-BTT ngày 15/11/2021 của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về việc tổ chức lễ tưởng niệm đồng bào tử vong vì Covid-19, Ban Thường trực Hội đồng Trị sự GHPGVN đã có công văn số 283/HĐTS-VP1 ngày 15/11/2021 đề nghị Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành phố; các chùa, cơ sở tự viện trong cả nước tổ chức tưởng niệm, cầu siêu theo chương trình:

1. Hưởng ứng lễ tưởng niệm cho đồng bào và cán bộ, chiến sĩ cả nước đã tử vong, hy sinh vì dịch bệnh Covid-19 do Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam phối hợp với các địa phương trong cả nước tổ chức vào ngày 19/11/2021. Đúng vào 20 giờ 00 ngày 19/11/2021 tất cả các chùa, cơ sở tự viện trong cả nước đồng loạt thỉnh chuông và thắp nến, dâng hương, tưởng niệm, cầu siêu cho các vong linh tử vong do Covid-19.

2. Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành phố tùy vào điều kiện và thời điểm tổ chức lễ tưởng niệm tại địa phương đảm bảo trang nghiêm, trang trọng, tiết kiệm và thực hiện đúng các quy định về phòng, chống dịch bệnh Covid-19.

5.3. Lễ tưởng niệm.

Lễ Kỷ niệm Bồ tát Quảng Đức vị pháp thiêu thân và chư vị Thánh tử đạo, Đại lễ Kỷ niệm Phật hoàng Trần Nhân Tông nhập diệt, Lễ kỷ niệm Chư Sơn Thiên đức Hội đồng Trưởng lão của các tổ chức Giáo hội, Hệ phái Phật giáo Việt Nam qua các thời kỳ đã viên tịch; Lễ tưởng niệm Chư Tôn đức thành viên Hội đồng Chứng minh, Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, giáo phẩm Tăng Ni Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành viên tịch được Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành tổ chức trang nghiêm và trọng thể.

Đặc biệt, công tác tổ chức Tang lễ Đại lão Hòa thượng Thích Phổ Tuệ - Đệ tam Pháp chủ GHPGVN, Tang lễ Đại lão Hòa thượng Thích Hiền Pháp, HT. Thích Thiện Duyên - Phó Pháp chủ HĐCMGHPGVN vô cùng trang nghiêm, trọng thể.

Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã trang nghiêm tổ chức Tang lễ chư Tôn đức giáo phẩm thành viên Hội đồng Chứng minh: Đại lão HT. Bửu Thông (Tiền Giang), HT. Đồng Tâm (Ninh Thuận), HT. Trừng Khiết, HT. Thiện Huệ, HT. Huệ Tánh (Bình Thuận), HT. Giác Cầu, HT. Nguyên Trục (BR-VT), HT. Thiện Hiện (Đồng Nai), HT. Giác Minh (Bến Tre), HT. Nhuận Thanh (Bình Phước), HT. Hoàng Quang (Bạc Liêu), HT. Huệ Trường, HT. Lý Sân (Tp. Cần Thơ), HT. Hân Đức (An Giang), HT. Huệ Giác (Hậu Giang), HT. Giác Thanh (Đắk Lắk), HT. Ngô Tánh, HT. Như Ý (Khánh Hòa), HT. Minh Tâm (Nam Định), HT. Từ Hương, HT. Viên Quán (Gia Lai), HT. Tánh Hai (Lâm Đồng), HT. Giác Thuận, HT. Giác Truyền, HT. Thạch Sương (Sóc Trăng), HT. Huệ Tâm, HT. Kim Sa Rinh (Vĩnh Long), HT. Tịnh Khai (Tây Ninh), HT. Trí Hải (Quảng Trị), HT. Huệ Ân (Thừa Thiên Huế), HT. Sơn Khune, HT. Sơn Piene (Trà Vinh), HT. Viên Giác, HT. Minh Cảnh, HT. Giác Phúc, HT. Giác Hà, HT. Giác Lai (Tp. Hồ Chí Minh).

Tang lễ chư Tôn đức Hội đồng Trị sự: HT. Trung Hậu, HT. Nhật Ân, TT. Thiện Minh (Tp. Hồ Chí Minh), HT. Thiện Năng (Đồng Tháp), HT. Toàn Đức (Lâm Đồng), HT. Từ Tánh (Tp. Đà Nẵng), NT. Ngoạt Liên, NT. Tràng Liên, NT. Như Châu, Cư sĩ Tổng Hồ Cầm (Tp. Hồ Chí Minh).

Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã tổ chức tang lễ cho chư Tôn đức giáo phẩm chứng minh, chư Tôn đức Tăng Ni, Cư sĩ thành viên Ban Trị sự GHPGVN các cấp, Tăng Ni trụ trì các Tự viện viên tịch.

Được tin Đại lão HT. Prayodkeo Mahangon Damrongbounmahatherachao, Chủ tịch Trung ương Liên minh Phật giáo Lào; Trưởng lão Hòa thượng Thích Kính Chiêu - Phra Maha Khananamdhampaññāthiwastra, Tăng trưởng thứ 11 Giáo hội Tăng già An Nam tông (Annam-nikaya) Thái Lan, trụ trì chùa Phổ Phước (Wat Kusolsamakhon, Bangkok) viên tịch, thay mặt cho chư Tôn đức lãnh đạo Trung ương GHPGVN, HT. Thích Thiện Nhơn (*Chủ tịch HĐTS GHPGVN*) đã gửi điện thư phân ưu cùng Trung ương Liên Minh Phật giáo Lào, chư Tăng và Phật tử Phật giáo Lào và Giáo hội Tăng già An Nam tông, chư Tăng, Phật tử Phật giáo Vương Quốc Thái Lan.

5.4. Công tác Biên soạn Việt hóa Nghi lễ.

Việt hóa Nghi lễ là một trong những công tác trọng tâm trong chương trình hoạt động của Ban Nghi lễ Trung ương. Vì thế, trong thời gian qua, các thành viên Ban Nghi lễ được phân công biên soạn, sưu tập Kinh Nhật tụng bằng tiếng Việt đã nỗ lực làm việc. Kết quả, đã trình Hội nghị Ban Thường trực Hội đồng Trị sự xem xét và cho ý kiến quyền Kinh Nhật tụng bằng tiếng Việt để phổ biến trong Tăng Ni, Phật tử.

Công tác biên soạn giáo trình, giáo án về nghi lễ để giảng dạy cho Tăng Ni tại các Trường hạ hoặc trong các Trường Phật học đang được từng bước triển khai.

Dưới sự chỉ đạo của Trung ương Giáo hội, thông qua Ban Nghi lễ Trung ương, Ban Nghi lễ Phật giáo các tỉnh, thành đã hướng dẫn, vận động Tăng Ni, Phật tử thực hiện nếp sống văn hoá mới, hạn chế các hủ tục và những hoạt động mang tính chất mê tín dị đoan, không phù hợp với chính pháp, với trào lưu tiến bộ của xã hội.

Tuy nhiên, đây là một việc làm rất tế nhị, đòi hỏi chúng ta phải phân định chính xác những khác biệt của các sinh hoạt tín ngưỡng dân gian với các hoạt động mê tín, hủ tục. Vì thế, bên cạnh việc ban hành các thông tri, thông bạch nhắc nhở sinh hoạt nghi lễ đúng Chính pháp, Trung ương Giáo hội cũng như địa phương đã từng bước vận động Phật tử thường xuyên đến chùa nghe pháp, đọc và nghiên cứu kinh sách cùng các tập văn, tạp chí, báo Giác ngộ của Giáo hội, đẩy mạnh các hoạt động văn hóa lành mạnh có tính giáo dục, phân tích và phê phán những hoạt động hủ tục, dị đoan sai lệch và những hậu quả tiêu cực do các hoạt động này mang lại để qua đó giúp cho Phật tử hiểu rõ thế nào là niềm tin chân chính, tự tạo cho mình một phong cách trang nghiêm trong sinh hoạt tín ngưỡng, từng bước xa rời các hoạt động mê tín, dị đoan và hủ tục, tích cực góp phần phát huy sự trong sáng tích cực của nền giáo lý đạo Phật.

5.5. Lễ Quy y Tam bảo, Lễ chúc thọ.

Để tạo điều kiện thuận lợi cho đồng bào các tỉnh, thành phố, nhất là đồng bào các dân tộc có điều kiện nâng cao phẩm chất đạo đức, xây dựng gia đình hạnh phúc an vui, góp phần xây dựng Đạo pháp, dân tộc và trị an xã hội, Ban Nghi lễ đã phối hợp với Ban Hoằng pháp, Ban Hướng dẫn Phật tử và các Tự viện tổ chức Lễ Quy Y Tam bảo cho các giới tử có nguyện vọng muốn trở thành người đệ tử chính thức của Tam bảo, trực tiếp tham gia sinh hoạt tu học trong lòng GHPGVN.

Trong nhiệm kỳ VIII, đã có trên 150 ngàn Phật tử Quy y Tam bảo tại các tự viện trong cả nước. Hàng năm vào ngày 13 tháng Giêng âm lịch, tại chùa Thành, Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Lạng Sơn và Đạo tràng chùa Thành tổ chức Lễ chúc thọ cho Phật tử tuổi chẵn như 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100 và từ 100 tuổi trở lên.

Chương trình Lễ chúc thọ tập thể cho các cụ ông cụ bà ngày càng được nhiều tự viện tổ chức. Lễ chúc thọ tập thể này đã thực sự trở thành ngày hội không những đối với các Phật tử mà còn là ngày hội của những người con, người cháu của các Cụ. Vì đây là dịp để con cháu các Cụ bày tỏ lòng hiếu kính đối với cha mẹ, ông bà của mình. Lễ chúc thọ được diễn ra trong không khí trang nghiêm, ấm áp nghĩa tình, đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng mỗi người khi thực hiện lời Phật dạy: “Phụ mẫu tại đường, như Phật tại thế”.

5.6. Các công tác liên quan đến Nghi lễ.

Ban Nghi lễ Trung ương và Ban Nghi lễ Phật giáo các tỉnh, thành đã tham gia công tác tổ chức và giảng dạy nghi lễ tại các Trường hạ; công tác tổ chức Đại Giới đàn do Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành tổ chức; cử hành nghi thức các buổi lễ của Giáo hội tại Trung ương và địa phương.

6. Công tác Văn hóa.

Với tinh thần phát huy nền văn hóa nhân bản, đạo đức và mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc và văn hóa Phật giáo Việt Nam, Ban Văn hóa Trung ương đã thực hiện thành công các mặt công tác như sau:

6.1. Triển khai Đề án Sắc phục, Kiến trúc, Ngôn ngữ, Di sản Phật giáo.

Được sự phê duyệt, chấp thuận của Trung ương Giáo hội, Ban Văn hóa Trung ương đã triển khai 04 đề án: (1) Sắc phục, (2) Kiến trúc, (3) Ngôn ngữ, (4) Di sản Phật giáo. Ban Văn hóa đã tổ chức đi khảo sát thực tế tại một số địa phương, trao đổi với các hệ phái nhằm đi đến hiện thực hóa các nội dung của đề án.

+ Đề án Ngôn ngữ:

Ban Văn hóa Trung ương đã trình Ban Thường trực Hội đồng Trị sự phê duyệt bài khoá tụng thống nhất của Phật giáo Việt Nam là bản kinh Chuyển Pháp Luân đã được dịch thuần Việt. Ngày 20/7/2018, Hòa thượng Chủ tịch Hội đồng Trị sự đã ra Quyết định số 139/QĐ.HĐTS phê duyệt triển khai thực hiện bài khóa tụng thống nhất của Phật giáo Việt Nam là kinh Chuyển Pháp Luân bằng ngôn ngữ tiếng Việt. Từ đây, Phật giáo Việt Nam đã có được bản kinh thống nhất thuần Việt đầu tiên để sử dụng chung trong các khóa lễ quốc gia và quốc tế. Nhân Đại lễ Vesak tổ chức tại Việt Nam năm 2019, Ban Văn hóa Trung ương đã thay mặt Giáo hội Phật giáo Việt Nam in tặng toàn thể đại biểu tham dự Vesak bản kinh Chuyển Pháp Luân bằng 6 thứ tiếng làm quà lưu niệm, xác lập với thế giới rằng đây là bản kinh thống nhất của Phật giáo Việt Nam.

Ngày 28/5/2020, Ban Văn hóa đã trình Ban Thường trực Hội đồng Trị sự bản thảo cuốn “Khóa Tụng Hằng Ngày” bằng tiếng Việt để xin ý kiến. Ngày 09/7/2020, Ban Văn hóa đã tổ chức buổi tọa đàm với Ban Nghi lễ Trung ương để thẩm định, thống nhất nội dung cuốn “Khóa Tụng Hằng Ngày” dưới sự chứng minh của chư tôn đức lãnh đạo Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Sau buổi tọa đàm, hai Ban đã thống nhất bước đầu nội dung cuốn “Khóa Tụng Hằng Ngày” bao gồm 05 bản kinh và nghi lễ phổ thông trong năm là: Kinh Chuyển Pháp Luân, Kinh A Di Đà, Kinh Dược Sư, Nghi lễ Phật Đản và Nghi lễ Vu Lan. Sau nhiều lần xin ý kiến chư Tôn đức cuốn Khoá tụng thống nhất, gồm 6 bài kinh và 7 khóa tụng đã chính thức được Hội đồng Trị sự phê chuẩn làm khoá tụng chung cho toàn Giáo hội trong các nghi lễ quốc gia và quốc tế.

+ Đề án Pháp phục:

Ngày 16/12/2015, Ban Văn hóa Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Hiệp hội Dệt may Việt Nam đã ký bản Thỏa thuận ghi nhớ về việc hợp tác nghiên cứu thiết kế các mẫu pháp phục, mẫu sắc chung của Phật giáo Việt Nam. Từ đó, Ban Văn hoá Trung ương cùng các đối tác đã triển khai nhiều cuộc họp, trao đổi, thảo luận, các đợt khảo sát, tọa đàm, trưng bày, hội thảo có tính quy mô. Sau nhiều lần phối hợp, tiếp thu ý kiến của chư tôn đức, các hệ phái, các chuyên gia, nhà khoa học... trên tinh thần “Pháp phục Phật giáo Việt Nam - thống nhất trong đa dạng”, Ban Văn hoá Trung ương phối hợp làm việc lên mẫu thiết kế, may mẫu thử nghiệm và được thẩm định lần thứ nhất tại buổi tọa đàm “Định hướng đặc trưng văn hoá Phật giáo Việt Nam” ngày 3/7/2016.

Sau ba lần tổ chức khảo cứu, tọa đàm, trưng cầu ý kiến và tổ chức hội thảo với tài liệu chi tiết về chuyên đề pháp phục, bốn lần làm mẫu thử, trình Hội đồng thẩm định, đề án pháp phục Phật giáo Việt Nam cũng đã chính thức được phê duyệt, thông qua và đưa ra các mẫu pháp phục Phật giáo Việt Nam bao gồm: Pháp phục Phật giáo đặc biệt, pháp phục sử dụng trong nghi lễ quốc gia, áo tràng đi đường, quần áo thường phục, các phụ kiện.

Đến nay, bộ Pháp phục Phật giáo Việt Nam (thuộc Đề án Pháp phục) đã hoàn thành và đảm bảo đủ điều kiện ứng dụng vào thực tiễn (được Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam phê chuẩn (Quyết định số 140/QĐ.HĐTS ngày 20/7/2018 của Chủ tịch Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam phê duyệt triển khai thực hiện mẫu Pháp phục Phật giáo Việt Nam và Quyết định số 77/QĐ-HĐTS ngày 14/4/2021 của Chủ tịch Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam về việc đăng ký Bản quyền tác giả cho tác phẩm và thực hiện phát huy pháp phục Phật giáo Việt Nam); Bộ Văn hoá, Thể Thao và Du lịch cấp Giấy chứng nhận bản quyền (Giấy Chứng nhận đăng ký Bản quyền tác giả số 4591/2021/QTG ngày 05/07/2021 của Cục Bản quyền tác giả chứng nhận Tác phẩm: Hình thức thể hiện trên bộ catalog giới thiệu về pháp phục Phật giáo Việt Nam).

+ Đề án Kiến trúc và Đề án Di sản:

Sau khi được sự chấp thuận của Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, từ ngày 21/4 đến 02/5/2021 và ngày 15 đến 25/9/2022, Ban đã phối hợp với Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, Viện Bảo tồn quốc gia Việt Nam, Viện Bảo tàng Quốc gia Việt Nam, Hội Kiến trúc sư Việt Nam cùng lãnh đạo và Ban Trị sự các tỉnh, thành đi điền dã khảo sát, tọa đàm tại các tỉnh miền Trung – Tây Nguyên với tổng cộng 58 tự viện, tịnh xá, thiền viện điển hình và 10 tỉnh thành Tây Nam bộ, tổng cộng hơn 50 tự viện thuộc các hệ phái Bắc tông, Nam tông Kinh, Nam tông Khmer và Khất Sĩ.

Hai chuyến khảo sát thực sự có ý nghĩa và đạt được những kết quả khả quan trong quá trình thực hiện thu thập, hệ thống hóa tư liệu phục vụ Hội thảo khoa học “Kiến trúc Phật giáo Việt Nam - thống nhất trong đa dạng” và Đề án Kiến trúc và Di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam của Ban. Chương trình đã thu hút sự quan tâm đông đảo của chư Tôn đức Tăng Ni, các nhà làm công tác quản lý, kiến trúc sư... tham dự. Trong những buổi tọa đàm, chư vị đã đưa ra những góp ý thiết thực, phản ánh thực trạng hiện nay khi đất nước đang trên bước đường hội nhập phát triển và những phương pháp cải cách, sửa đổi nhưng vẫn giữ được nét văn hoá

kiến trúc đặc trưng của Phật giáo hơn 2000 năm lịch sử. Đây là những bước đầu trải đường cho Đề án Kiến trúc và Đề án Di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam được thực hiện, khi ứng dụng vào thực tiễn đảm bảo tính khả thi và lan tỏa rộng rãi.

6.2. Hội thảo, Tọa đàm.

Ngày 23/3/2019, Ban Văn hoá Trung ương phối hợp với Ban Phật giáo Quốc tế tổ chức buổi tọa đàm khoa học **“Truyền thống Văn hóa Phật giáo Việt Nam - Hàn Quốc”** tại chùa Quan Thế Âm - Đà Nẵng. Hội thảo đã tập trung nhấn mạnh về mối quan hệ văn hóa và giao lưu những kinh nghiệm, bài học và định hướng cơ bản để tăng cường vai trò của Phật giáo đối với hai đất nước Việt Nam, Hàn Quốc trong thời đại phát triển mới.

Ngày 13/12/2019, Ban Văn hóa Trung ương đã phối hợp với Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương và Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam tổ chức thành công Hội thảo khoa học quốc tế chủ đề “Phật giáo Việt Nam tại Lào: Lịch sử, thực trạng và định hướng Phát triển” tại Viện Hàn lâm Quốc gia Lào.

Ngày 17/12/2019, Ban Văn hóa Trung ương kết hợp Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Quảng Bình tổ chức Hội thảo khoa học “Phật giáo Quảng Bình xưa và nay” tại khách sạn Sài Gòn, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nhân kỷ niệm 10 thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Quảng Bình (2009-2019).

Ngày 10/11/2020, Ban Văn hóa kết hợp với Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Việt Nam cùng các hiệp hội làng nghề Việt Nam tổ chức cuộc hội thảo “Phát huy tinh thần và biểu tượng văn hoá Phật giáo qua sản phẩm làng nghề Việt Nam” tại Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố Cổ, số 50, Đào Duy Từ, phố Hàng Buồm, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội. Hội thảo đã thu hút nhiều nhà nghiên cứu, khoa học gia và các nghệ nhân nổi tiếng trong các làng nghề đến tham dự. Tất cả đều mong muốn giữ gìn và phát huy những biểu tượng văn hóa Phật giáo trong quá trình sản xuất để đưa tinh thần giáo lý đạo Phật đến với người dân.

Ngày 07/4/2021 (nhằm ngày 26/2/Tân Sửu), tại Hội trường Viện nghiên cứu Tôn giáo (số 27, phố Trần Xuân Soạn, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội), Ủy ban Nhân dân huyện Thanh Trì phối hợp với Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Ban Tôn giáo TP. Hà Nội và Viện nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam đồng tổ chức Hội thảo khoa học: **“Sự bà Phương Dung với đạo pháp và dân tộc”**.

Ngày 20/3/2022, nhân kỷ niệm 180 năm ngày sinh của Tổ Tính Định (1842 - 1901), Ban Văn hóa Trung ương, Sơn môn Xiển Pháp và Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam phối hợp tổ chức hội thảo khoa học “Tổ Tính Định: Cuộc đời, đạo nghiệp và di sản” tại Tổ đình Vũ Lăng (xã Dân Hoà, huyện Thanh Oai, Hà Nội). Qua các bài tham luận nghiên cứu của các học giả gửi về, có thể thấy hội thảo đã góp phần làm rõ được cuộc đời, hành trạng, sự nghiệp, những đóng góp, di sản mà Tổ Tính Định để lại; cũng như làm rõ được về vai trò, vị trí của sơn môn Xiển Pháp trong lịch sử Phật giáo Việt Nam. Hội thảo cũng giúp đại chúng hiểu thêm về bối cảnh Phật giáo Việt Nam cuối thế kỷ 19 đầu thế kỷ 20. Từ đó rút ra những bài học cho sự phát triển của Phật giáo ngày nay, đặc biệt là về tinh thần dân tộc, ý thức bảo vệ và giữ gìn văn hóa truyền thống Việt Nam, tinh thần hộ quốc an dân gắn bó đồng hành cùng dân tộc.

Ngày 08/5/2022 tại chùa Diệc, thành phố Vinh, Ban Văn hóa Trung ương phối hợp với Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Xã hội Việt Nam, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Nghệ An tổ chức Hội thảo Khoa học với chủ đề “Bác Hồ với Phật giáo”. Hội thảo tập trung vào 4 nội dung chính: Nguyễn Sinh Sắc với Phật giáo; Những ảnh hưởng của Phật giáo đối với Hồ Chí Minh; Quan điểm, nhận thức và ứng xử của Hồ Chí Minh về Phật giáo; Giá trị, ý nghĩa hiện thời, gợi ý hoàn thiện chính sách đối với tôn giáo từ quan điểm của Hồ Chí Minh về Phật giáo. Hội thảo không chỉ là một diễn đàn trao đổi khoa học, chia sẻ thông tin, tư liệu, mà còn là dịp để học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, là dịp để lan tỏa tinh thần tư tưởng của Bác Hồ với Phật giáo không chỉ ở ngoài xã hội mà cả trong lực lượng Tăng Ni, Phật tử cả nước.

Những hội thảo khoa học trên đều thành công rực rỡ, góp phần làm sâu sắc thêm các vấn đề lý luận, ứng dụng được vào các hoạt động thực tiễn, giúp cho các hoạt động đạt kết quả viên mãn hơn.

Ngoài ra, các thành viên Ban Văn hóa Trung ương còn tham dự các buổi tọa đàm như chia sẻ về chủ đề “Quy tắc ứng xử trong các lễ hội Phật giáo”; buổi Tọa đàm Khoa học trực tuyến chuỗi hoạt động về mối liên kết Phật giáo giữa Việt Nam và Ấn Độ; tọa đàm về chủ đề “Âm nhạc và Phật giáo”...

Các buổi tọa đàm xoay quanh các nội dung: Kiến trúc Phật giáo, di sản trong kiến trúc Phật giáo tại các vùng miền Trung, Tây Nguyên; Đặc trưng, đặc điểm kiến trúc Phật giáo của các hệ phái miền Trung, Tây Nguyên; Sự thống nhất và đa dạng của

kiến trúc Phật giáo (các hệ phái, vùng miền...); Thực trạng kiến trúc Phật giáo, di sản Kiến trúc Phật giáo; các loại hình kiến trúc Phật giáo vùng miền Trung, Tây Nguyên hiện nay; Đề xuất, kiến nghị của các hệ phái, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh về kiến trúc Phật giáo miền Trung, Tây Nguyên hiện nay. Trong buổi tọa đàm, chư vị đã đưa ra những góp ý thiết thực, phản ánh thực trạng hiện nay khi đất nước đang trên bước đường hội nhập phát triển và những phương pháp cải cách, sửa đổi nhưng vẫn giữ được nét văn hoá kiến trúc đặc trưng của Phật giáo hơn 2.000 năm lịch sử.

Ban Văn hóa Trung ương đã có 2 buổi tọa đàm khoa học trực tuyến về kế hoạch xây dựng trụ kinh Chuyển Pháp luân. Trong buổi tọa đàm khoa học, chư tôn đức và quý học giả đã nghiên cứu kỹ lưỡng các chi tiết từ nguyên vật liệu, biển đề tên, số lượng, địa điểm đặt v.v... Ngoài việc đề cập đến trụ kinh vua A Dục ra, chư tôn đức cùng quý học giả cũng nhất mạnh về nghiêc nghiên cứu trụ kinh tại chùa Nhất Trụ từ thời vua Lê Đại Hành đã có khắc kinh Lăng Nghiêm ở trên trụ này. Dự kiến trụ kinh sau khi hoàn thiện sẽ được dựng ở 3 miền Bắc Trung Nam và 1 trụ sẽ được đặt tại vườn Nai ở Ấn Độ.

Ngày 12/05/2022 tại chùa Yên Phú, xã Liên Ninh, huyện Thanh Trì, Ban Văn hóa Trung ương tổ chức buổi tọa đàm trực tiếp kết hợp trực tuyến với các điểm cầu tại các tỉnh thành về việc “Công tác triển khai Thiết kế và xây dựng Trụ Kinh Chuyển Pháp Luân”. Đến tham dự trực tiếp buổi tọa đàm có Ngài Subhash P. Gupta, Phó Đại sứ Ấn Độ tại Việt Nam cùng cán bộ Đại sứ quán Ấn Độ.

Ngày 22/9 và 25/9/2022, nhân chuyến khảo sát kiến trúc và di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam tại khu vực Nam Bộ, Ban đã tổ chức hai buổi tọa đàm liên quan tại chùa Phật Quang, tỉnh Kiên Giang và tại khách sạn Vissai Saigon, thành phố Hồ Chí Minh để tiếp tục thảo luận, đề xuất, tiếp thu các ý kiến của chư tôn đức Tăng Ni, các chuyên gia, các nhà nghiên cứu kiến trúc và di sản để phát triển và hoàn thiện hai đề án Kiến trúc và Di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam đã được Hội đồng Trị sự giao phó.

6.3. Lễ hội Văn hóa Phật giáo.

Cuộc thi “Vận động sáng tác ca khúc Phật giáo Tây Nguyên” do Hòa thượng Thích Hải Ấn làm Trưởng ban Tổ chức, Thượng tọa Thích Hải Định - Trưởng ban Văn hóa Phật giáo tỉnh Đắk Lắk – làm Phó Thường trực và các vị Trưởng ban Văn hóa các tỉnh Tây Nguyên làm thành viên. Đây là hoạt động nhằm vận động tinh thần các ca sĩ, nhạc sĩ tham gia đóng góp, cống hiến làm giàu những ca khúc Phật giáo, nhờ đó việc truyền tải văn hóa Phật giáo đến quần chúng càng trở nên thân

thiện và hiệu quả. Cuộc thi được tổng kết và trao giải tại chùa Hoa Lâm, Tp. Buôn Ma Thuột. Ban Tổ chức lên kế hoạch công diễn tại chùa Tỉnh hội Sắc tứ Khải Đoan để lấy thêm điểm quần chúng vào kết quả trao giải.

Nhân kỷ niệm Đại lễ Phật đản và ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ban Văn hóa Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam phối kết hợp với Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Nghệ An tổ chức Lễ hội “Hương Sen xứ Nghệ” nhằm tôn vinh, kế thừa, phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức Phật giáo và tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh; ca ngợi công lao của Bác Hồ với dân tộc, với đạo Phật.

Ban Văn hóa Trung ương phối hợp Ban Trị sự Phật giáo tỉnh Nghệ An và Sở Văn hóa tỉnh Nghệ An tổ chức chương trình “Thắp sáng tri ân mùa Vu Lan” nhân dịp rằm tháng 7 tại chùa Diệc, TP. Vinh và tại quảng trường TP. Vinh. Chương trình nhằm tôn vinh giá trị của lễ Vu Lan, xiển dương tinh thần hiếu hạnh trong Phật giáo; đồng thời thông qua chương trình cũng sẽ giới thiệu về ý nghĩa, vẻ đẹp, giá trị văn hóa của việc thống nhất Pháp phục và Ngôn ngữ Phật giáo Việt Nam. Chương trình được phát sóng trên kênh truyền hình VTV2 và một số kênh truyền hình các tỉnh thành.

6.4. Tạp chí, Nội san Phật giáo, Báo điện tử.

- Tạp chí Văn hóa Phật giáo, Tạp chí Nghiên cứu Phật học của Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, Tạp chí Nghiên cứu Phật học Khuông Việt của Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội; Đặc san Hoa Đàm tiếng nói của Nữ giới Phật giáo Việt Nam được xuất bản theo định kỳ.

- Báo Giác Ngộ là cơ quan ngôn luận của Phật giáo Tp. Hồ Chí Minh nhưng được xem là tờ báo chủ quản đăng tải tất cả tin tức, các hoạt động Phật sự của Giáo hội và Phật giáo các tỉnh, thành trong cả nước.

- Các tập Nội san như Nội san Hoằng pháp (Ban Hoằng pháp GHPGVN Tp. Hà Nội), Nội san Hoa từ (Ninh Thuận), Nội san Hoa Từ (Tp. Đà Nẵng), Hương sen (Bình Dương), Hương Từ Bi (Đak Nông), Hương Từ Bi (Kiên Giang) Nội san Vô Ưu (Đak Lak), Nội san Quảng Đức (Khánh Hòa), Đuốc sen (Tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh), Nội san chùa Hòa Khánh (Q. Bình Thạnh), chùa Phổ Quang (Q. Phú Nhuận), Phật học Từ Quang (Chùa Xá Lợi), Nội san Trung tâm Liễu Quán (Thừa Thiên Huế), Tập san Đạo Phật ngày nay, Du lịch Tâm linh... được xuất bản định kỳ, mỗi năm 3 số vào dịp Lễ Phật đản, Vu lan và Phật Thành đạo đã đăng tải những nội dung giáo lý Phật giáo và tình hình sinh hoạt Phật sự tại địa phương.

- Trang báo điện tử của Trung ương GHPGVN, Giác ngộ online, Ban Hoằng pháp Trung ương, Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương, Ban Thông tin truyền thông, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, Trung tâm Liễu Quán (Thừa Thiên Huế), Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành; Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Phật giáo Nguyên Thủy, Phật giáo Nam tông Khmer, Khất sĩ, Đạo Phật Ngày nay, Phật tử Việt Nam, Phân ban Ni giới Trung ương... đăng tải những tin tức, hoạt động Phật sự của Giáo hội và địa phương, số lượt người truy cập trang web ngày càng tăng. Đặc biệt, Ban Văn hóa đã thành lập và đưa vào hoạt động trang tin vanhoaphatgiaovietnam.net.

6.5. Triển lãm, văn nghệ và các phong trào văn hóa, xã hội.

Ban Văn hóa Trung ương, Ban Văn hóa các tỉnh, thành đã phối hợp tổ chức triển lãm những hình ảnh hoạt động Phật sự chuyên ngành với nội dung phong phú, thể hiện quá trình hình thành và phát triển Phật giáo của từng địa phương, trưng bày các cổ vật, pháp khí Phật giáo; chương trình văn nghệ phục vụ quần chúng Tăng Ni, Phật tử vào những ngày lễ lớn của Phật giáo như Đại hội Đại biểu Phật giáo toàn quốc, Đại hội Phật giáo các quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, Đại hội Phật giáo các tỉnh thành, Đại lễ Phật đản, Đại lễ Vu lan Báo hiếu, các cuộc hội thảo v.v... đã tạo thành phong trào văn nghệ quần chúng một cách rộng rãi mang tính nhân bản và đạo đức Phật giáo; kết hợp với Báo Giác Ngộ đã tổ chức Hội thi nhiếp ảnh, hội thi sáng tác thơ, văn, truyện, ký... nhân Đại lễ Kỷ niệm 40 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam được đông đảo Tăng Ni, Phật tử, sinh viên, học sinh, học giả, nhà nghiên cứu tham gia.

Các lễ hội lớn mang tính tôn giáo như Lễ hội Quan Âm ở Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Bạc Liêu, Bình Dương; Lễ hội Yên Tử tại chùa Trình, khu di tích lịch sử Yên Tử Quảng Ninh, Lễ hội chùa Thầy, chùa Tây Phương, chùa Trăm Gian, chùa Đậu ở Hà Nội,... được địa phương tổ chức trọng thể, với nhiều chương trình mang đậm dấu ấn tâm linh và truyền thống văn hóa dân tộc, văn hóa Phật giáo.

Lễ hội văn hóa Khmer của đồng bào dân tộc vùng đồng bằng sông Cửu Long như: Lễ hội Chôl Chnăm Thmây, Dolta, Óck Ombok,... tại các chùa Phật giáo Nam tông Khmer đều tổ chức biểu diễn 03 loại hình văn hóa Phật giáo dân tộc như Đua Ghe Ngo, Trống Sa Dăm và Nhạc Ngũ Âm, vừa bảo vệ và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, vừa góp phần làm phong phú món ăn tinh thần cho quần chúng nhân dân trong tỉnh. Đặc biệt, ngày Rằm tháng Giêng, các chùa Phật giáo

Nam tông khmer và đồng bào Khmer tổ chức trọng thể kỷ niệm ngày Đức Phật Thích Ca Mâu Ni nói kinh Di Giáo, đây là một ngày lễ quan trọng đối với Phật giáo Nam truyền; tổ chức Lễ xuất gia truyền thống của đồng bào dân tộc Khmer là tu trả hiếu vẫn được đồng bào dân tộc duy trì.

Vào những ngày Lễ hội truyền thống của đồng bào dân tộc và Phật giáo Nam tông Khmer, Đảng và Nhà nước, Ban Tôn giáo Chính phủ, Chính quyền các cấp cũng như Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh thành có Phật giáo Khmer sinh hoạt đã đến thăm viếng, chúc mừng và tham dự Lễ hội cùng với quý Sư sãi và đồng bào dân tộc. Nhằm bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, tại một số chùa đã được chính quyền địa phương hỗ trợ ghe ngo, dàn nhạc ngũ âm, trống Sa dăm và thành lập các đội múa truyền thống phục vụ cho các lễ hội.

6.6. Công tác bảo tồn, trùng tu cơ sở Phật giáo.

Được sự giúp đỡ của các cơ quan Trung ương và địa phương có liên quan, trong thời gian qua các cơ sở của Giáo hội từ các Tự viện, Tổ đình, Tịnh xá, Tịnh thất, Niệm Phật đường, trụ sở Văn phòng Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh thành, các cơ sở Học viện Phật giáo Việt Nam, cơ sở Trường Trung cấp Phật học hầu hết được trùng tu hoặc xây mới, góp phần trang nghiêm hàng ngàn cơ sở, danh lam cổ tự trong cả nước như hánh thành Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh cơ sở 2 - Lê Minh Xuân, huyện Bình Chánh; Học viện Phật giáo Nam tông Khmer giai đoạn 1; Khánh thành Trụ sở - Văn phòng Ban Trị sự GHPGVN Tp. Hải Phòng, Tp. Đà Nẵng, Bạc Liêu,...; Tiếp tục xây dựng các hạng mục cơ sở II tại xã Lê Minh Xuân của Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh, Học viện Phật giáo Nam tông Khmer ... và nhiều công trình của các tự viện đang trùng tu xây dựng. Các công trình xây dựng chùa cảnh khi thực hiện đều đảm bảo được nét kiến trúc đặc thù văn hóa Phật giáo Việt Nam và văn hóa dân tộc khmer.

Với nhận thức chùa là cơ sở, là kho tàng di sản vô giá, là văn hóa vật thể của Giáo hội và của dân tộc, là môi trường rèn luyện đạo đức cá nhân, là giá trị nghiên cứu khoa học và giáo dục truyền thống yêu quê hương đất nước rất sâu sắc nên các vị trụ trì cùng Tăng Ni, Phật tử các cơ sở tự viện đã nỗ lực trùng tu, giữ gìn ngôi Tam bảo, do vậy kinh phí trùng tu các tự viện trung bình từ vài trăm triệu đến vài chục tỷ đồng. Trong phong trào xây dựng chùa cảnh tinh tiến, nhiều cơ sở thờ tự tại các địa phương đã đạt tiêu chuẩn thờ tự văn minh.

6.7. Xác lập kỷ lục Phật giáo, Công nhận di tích lịch sử.

Năm 2019, Phật giáo Việt Nam lần thứ 3 vinh dự đăng cai Đại lễ Vesak Liên hợp quốc, được tổ chức tại chùa Tam Chúc, Hà Nam. Đây là một sự kiện quan trọng mang tầm vóc quốc tế. Ban Văn hóa Trung ương được đề cử thành Tiểu ban Văn hóa Đại lễ Vesak Liên hợp quốc 2019, chịu trách nhiệm thực hiện 9 đề án Văn hoá trong khuôn khổ Đại lễ.

1. Đề án “*Đàn lễ cầu nguyện hòa bình thế giới*” thực hiện các nghi lễ tâm linh, lễ Tắm Phật và lễ hội Hoa đăng.

2. Đề án “*Bảy đóa sen lớn*”, biểu tượng thiêng liêng đánh dấu thời khắc thị hiện đản sinh của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni.

3. Đề án “*Tặng phẩm Văn hóa Phật giáo*”. Ban Văn hóa đã chuẩn bị 6000 quyển kinh Chuyển Pháp Luân in bằng 6 thứ tiếng, 4000 túi đũa đặc trưng Phật giáo Việt Nam để làm quà tặng đại biểu tham dự Đại lễ, 50.000 quyển kinh Chuyển Pháp Luân nhỏ để chư tôn đức Tăng Ni, Phật tử trong và ngoài nước tụng tại Đàn lễ hòa bình trong đêm hoa đăng và 800 bộ pháp phục thống nhất cúng dâng chư tôn đức Hội đồng Chứng minh, Hội đồng Trị sự và Tăng Ni sinh Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội tham dự tình nguyện viên Đại lễ Vesak.

4. Đề án “*Ca nhạc dân tộc Phật giáo Việt Nam*”, với các tiết mục văn nghệ đặc sắc của 3 miền đất nước, được các văn nghệ sĩ biểu diễn cống hiến cho quý Đại biểu và quan khách thập phương về tham dự.

5. Đề án “*Triển lãm tranh ảnh nghệ thuật Phật giáo*”, nhằm giới thiệu chuyển tải những giá trị tâm linh Phật giáo mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc, với hơn 120 tác phẩm tranh sơn dầu, tranh nghệ thuật, 50 bức ảnh nghệ thuật danh lam cổ tự, tiểu cảnh thuyền Bát-nhã, đôi công châu Phật, thiên đăng, đèn nón, đèn hoa sen, hoa nón, bản đồ Việt Nam bằng trái dừa nước, 300 gốc cà-phê từ Lâm Đồng... do rất nhiều nghệ thuật gia, thư pháp gia, họa sĩ tham gia thực hiện.

6. Đề án “*Triển lãm cổ vật Văn hóa Phật giáo*”, được giới thiệu cô đọng khái quát vai trò vị trí về giá trị di sản tiêu biểu đặc sắc được chọn lọc kỹ lưỡng những tranh, tượng, pháp khí, kinh mộc bản có tuổi thọ hàng trăm ngàn năm và hơn 1.000 tem thư qua các thời kỳ; mang lại cho quan khách không gian chiêm ngưỡng đặc sắc, sâu lắng.

7. Đề án “*Triển lãm đá nghệ thuật Phật giáo Việt Nam*”, với mục đích tạo không gian đa sắc màu, thể hiện văn hóa Phật giáo Việt Nam và tinh hoa đất Việt; nêu cao tinh thần giữ gìn, phát huy nét đẹp trong nền văn hóa Phật giáo và dân tộc.

8. Đề án “*Hội chợ triển lãm Văn hóa phẩm Phật giáo Việt Nam*”, với 124 gian hàng từ các ngành nghề truyền thống trên khắp mọi miền đất nước tham dự, mục đích giới thiệu sản phẩm, mặt hàng truyền thống, những sản phẩm thủ công mỹ nghệ đặc sắc mang đậm tinh hoa đặc thù của nền văn hóa dân tộc và văn hóa Phật giáo Việt Nam.

9. Đề án “*Hội chợ Ẩm thực chay*”, quy tụ 135 gian hàng từ các công ty, doanh nghiệp, nhà hàng ẩm thực chay khắp ba miền. Hội chợ đáp ứng nhu cầu ẩm thực chay của hàng trăm ngàn khách thập phương về tham dự Đại lễ.

Sau Đại lễ Vesak với các chuỗi sự kiện được tổ chức quy mô, chuyên ngành, có chiều sâu, thể hiện đậm bản sắc văn hoá Phật giáo dân tộc trong sự thống nhất, đa dạng. Với chuỗi sự kiện được thành tựu viên mãn, Ban Văn hóa được Ban Tổ chức Đại lễ Vesak Quốc tế đánh giá rất cao và Liên minh Kỷ lục thế giới, Hội Kỷ lục gia Việt Nam đã xác lập 7 kỷ lục cho các sự kiện văn hoá.

- Hội chợ văn hoá Phật giáo lớn nhất;
- Triển lãm nghệ thuật Phật giáo lớn nhất;
- Lá cờ Phật giáo xếp bằng đèn hoa đăng lớn nhất (5.000 đèn);
- Số người tham dự tụng Kinh Chuyển Pháp Luân cầu nguyện hòa bình thế giới đông nhất (hơn 25.630 người);
- Đàn lễ Vesak 2019 - Đàn lễ cầu nguyện hòa bình thế giới lớn nhất (Vượt Kỷ lục Việt Nam và xác lập Kỷ lục thế giới);
- Lễ hội thả đèn Hoa đăng cầu nguyện hòa bình thế giới có số lượng người tham gia đông nhất (25.630 người);
- Số lượng người tham gia Lễ tắm Phật đông nhất (hơn 25.630 người).

7. Công tác Kinh tế tài chính

7.1. Tổ chức.

Với mục đích đẩy mạnh hoạt động của Ban Kinh tế tài chính, khuyến khích phát triển kinh tế tự túc tại các Tự viện, trong nhiệm kỳ VIII, Ban Kinh tế đã thành lập Ban Tư vấn Kinh tế Tài chánh Trung ương, nhằm hỗ trợ cho hoạt động kinh doanh của Ban Kinh tế Tài chánh các cấp Giáo hội; đồng thời mời thêm các vị Cư sĩ, Phật tử, doanh nhân, doanh nghiệp có thiện tâm, kinh nghiệm làm kinh tế tham gia vào các hoạt động của Ban.

Thường trực Ban Kinh tế Tài chánh Trung ương đã có chuyên công tác gặp gỡ và làm việc với đại diện Ban KTTC Phật giáo các tỉnh, thành để nghiên cứu tình hình hoạt động về kinh tế, thực hiện việc hợp tác cung cấp nguồn nguyên liệu tại địa phương, mở các cửa hàng để phân phối, hỗ trợ việc tự chủ kinh tế trong các Tự viện.

7.2. Vận động các Tự viện tạo nguồn kinh tế nhà chùa.

Song song với các hoạt động về Đạo pháp, các hoạt động lao động sản xuất, góp phần xây dựng đất nước, thực hiện kinh tế tự túc tại các tự viện cũng đã được Ban Trị sự Phật giáo các địa phương quan tâm. Do đó, hầu hết Tăng Ni tại các cơ sở tự viện, tịnh xá, tịnh thất, niệm Phật đường đã tùy theo khả năng của từng chùa, thế mạnh của từng miền, từng vùng để làm kinh tế thích hợp như trồng hoa màu, cây ăn trái các loại, trồng chè, cà phê, hồ tiêu, bạch đàn, làm bánh kẹo, tương chao, phát hành kinh sách, phát triển du lịch v.v... nhằm ổn định cuộc sống bằng sức lao động của chính mình. Việc tu học của Tăng Ni được kết hợp hài hòa với lao động sản xuất, tạo ra những nhu cầu vật chất tối thiểu trong cuộc sống tu hành.

7.3. Vận động tài chính, công đức phí cho hoạt động của Giáo hội.

Nhằm ủng hộ công đức phí cho hoạt động của Giáo hội, hàng năm Ban KTTC đều có thông tư kêu gọi Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành, Tăng Ni, Phật tử cúng dàng công đức phí cho hoạt động của Giáo hội. Qua đó, Ban Trị sự GHPGVN đã cúng dàng công đức phí hằng năm cho Trung ương Giáo hội. Đồng thời, Ban Kinh tế Tài chánh Trung ương đã nhận được sự ủng hộ, đóng góp của các thành viên Ban Kinh tế, nhất là các Cư sĩ là doanh nhân, doanh nghiệp cho các hoạt động của GHPGVN.

Ban Kinh tế tài chính đã nỗ lực vận động tài chính cúng dàng hoạt động phí cho 02 Văn phòng Trung ương Giáo hội và các Ban, Viện, Phân ban Ni giới Trung ương, ủng hộ kinh phí trùng tu cơ sở Học viện Phật giáo Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh, Học viện Phật giáo Nam tông Khmer tại Tp. Cần Thơ v.v...; Ủng hộ công đức công tác hậu cần cho Đại lễ Vesak năm 2019 tại chùa Tam Chúc – Hà Nam; các Đại lễ cầu siêu do Trung ương Giáo hội phối hợp với Bộ ngành Trung ương và địa phương tổ chức.

Mỗi tháng, Ban Kinh tế tài chính Trung ương đều hỗ trợ sinh hoạt phí cho Văn phòng 1, Văn phòng 2 Trung ương Giáo hội, Tòa soạn Báo Giác Ngộ 50 triệu

đồng/tháng; Hỗ trợ sinh hoạt phí cho Học viện Phật giáo Nam tông Khmer 20 triệu đồng/tháng; Trường Trung cấp Phật học tỉnh Phú Yên, Ninh Thuận và Trà Vinh 30 triệu đồng/tháng.

Nhìn chung, hoạt động Kinh tế tài chính của Giáo hội trong nhiệm kỳ VIII so với nhiều nhiệm kỳ trước đó đã có những bước phát triển. Tuy nhiên, trong quá trình hoạt động cũng gặp không ít khó khăn, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19.

7.4. Về thu chi tài chính: có báo cáo chuyên đề.

8. Công tác Từ thiện xã hội

Công tác từ thiện xã hội là những hoạt động Phật sự đạo đức mang tính tích cực và trong sáng, thể hiện tinh thần từ bi cứu khổ của đạo Phật, là một trong những công tác trọng tâm của Giáo hội. Vì thế, các công tác liên quan đến từ thiện xã hội đều được Giáo hội quan tâm sâu sắc, chỉ đạo thực hiện một số công tác trọng tâm như sau:

8.1. Ban hành thông bạch vận động cứu trợ đồng bào bị thiên tai, Covid-19.

Trước thảm họa thiên tai, bão lũ, lũ ống, lũ quét, hạn hán xâm nhập mặn, ô nhiễm môi trường biển, thông qua Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Ban Từ thiện Xã hội Trung ương đã có thông báo, thông bạch, công văn vận động tài chánh, phẩm vật cứu trợ, động viên tinh thần, ổn định đời sống cho đồng bào bị thiên tai đang gặp nhiều khó khăn, sớm khắc phục hậu quả và ổn định cuộc sống.

Khi đất nước trải qua các đợt bùng phát dịch Covid-19 khác nhau tại nhiều địa phương, Tăng Ni, Phật tử các chùa, cơ sở tự viện trong cả nước đã rất tích cực làm nhiều việc Phật sự hướng về vùng tâm dịch, chia sẻ yêu thương, đóng góp nguồn lực cho các Quỹ phòng, chống dịch Covid-19, mua sắm vật tư, thiết bị y tế ủng hộ các bệnh viện, xung phong vào tuyến đầu chống dịch phục vụ tại các trung tâm cách ly, bệnh viện thu dung. Các chùa, cơ sở tự viện trong vùng tâm dịch mỗi ngày đã làm hàng ngàn suất cơm từ thiện yêu thương gửi đến đồng bào khó khăn, những người yếu thế trong xã hội, cũng như quan tâm đến các y, bác sỹ, nhân viên y tế, lực lượng vũ trang, các tình nguyện viên nơi tuyến đầu chống dịch...; Các chùa, cơ sở tự viện các tỉnh, thành phố ở ngoài tâm dịch tiếp tục ủng hộ lương thực, thực phẩm, nhu yếu phẩm, rau, củ, quả... hàng hóa thiết yếu tới các chùa trong vùng dịch để tổ chức các bữa cơm yêu thương phục vụ người dân trong lúc khó khăn vượt qua thời gian thực hiện giãn cách. Thể hiện lòng từ bi của Đạo Phật

và truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam, Trung ương Giáo hội đã ban hành nhiều thông báo, thông bạch, vận động Tăng Ni, Phật tử các tự viện chung tay phòng chống dịch.

Đặc biệt, theo đề nghị của Bộ Ngoại giao Sri Lanka và Đại sứ quán Sri Lanka tại Hà Nội về việc kêu gọi quyên góp và hỗ trợ nhân đạo cho nhân dân Sri Lanka do ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng nhân đạo chưa từng có bởi tác động của các cuộc khủng hoảng kinh tế, chính trị và xã hội đang diễn ra. Đặc biệt là tình trạng thiếu hụt trầm trọng lương thực, vật tư y tế thiết yếu, cạn kiệt thuốc men... trong tinh thần từ bi của Đạo Phật và truyền thống tương thân tương ái của dân tộc Việt Nam, nhất là tình hữu nghị của hai quốc gia và Phật giáo Việt Nam - Phật giáo Sri Lanka, trước tình hình khó khăn của nhân dân Sri Lanka, trong đó có Chư Tăng và Phật tử Sri Lanka, Ban Thường trực Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam kêu gọi Chư tôn đức Tăng Ni, Phật tử các chùa, cơ sở tự viện Giáo hội Phật giáo Việt Nam quyên góp, ủng hộ giúp đỡ người dân Sri Lanka vượt qua thời điểm khó khăn này.

8.2. Hệ thống Tuệ Tĩnh Đường, Phòng khám Đông y, Tây y.

Hiện nay, trong toàn Giáo hội có 165 Tuệ Tĩnh đường, 33 phòng khám Đông y châm cứu, bấm huyệt, vật lý trị liệu và 10 phòng khám Tây y, với 206 Lương y, 40 Bác sĩ đã khám và phát thuốc từ thiện cho hàng trăm ngàn lượt bệnh nhân, với kinh phí lên đến hàng chục tỷ đồng.

8.3. Các Trường lớp, nhà dưỡng lão, cơ sở nuôi trẻ mồ côi.

- Lớp học tình thương: 120 lớp học tình thương, với 5.678 em, 199 giáo viên.
- 64 Cơ sở nuôi dạy trẻ mẫu giáo bán trú, trẻ mồ côi, khuyết tật đã có pháp nhân, được cơ quan chức năng cấp phép thành lập
- 15 Trung tâm nuôi dưỡng 527 cụ già, neo đơn.
- 46 Trung tâm nuôi dạy 1.429 trẻ mồ côi, trẻ em chất độc màu da cam.
- 01 Trung tâm phục hồi chức năng.

Để có cuộc sống ổn định về vật chất, một số Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã tổ chức nhiều Trường, Lớp dạy nghề miễn phí cho con em gia đình Phật tử, gia đình lao động nghèo, người khuyết tật. Hiện có khoảng 10 Trường dạy nghề miễn phí gồm các nghề may, thêu, đan, điện gia dụng, tin học vi tính văn phòng,

ngoại ngữ, mộc mỹ nghệ, sửa xe, hót tóc v.v... như Thừa Thiên Huế có Trường dạy nghề ở chùa Long Thọ và Tây Linh, chùa Long Phước, Long Thành (Long An), Quảng Trị, Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai, Trường dạy nghề điêu khắc gỗ chùa KomPong Chrây (còn gọi là chùa Hang, Trà Vinh); Mở 3 khóa dạy nghề massage cho học viên khiếm thị, 165 em tốt nghiệp, có chứng chỉ nghề, có việc làm ổn định cuộc sống.

8.4. Tham gia phong trào phòng chống HIV/AIDS.

Cơ sở chăm sóc người nhiễm HIV/AIDS tại một số Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành đã thành lập văn phòng tư vấn, cơ sở chăm sóc người nhiễm HIV/AIDS như Tp. Hồ Chí Minh có Chùa Kỳ Quang quận Gò Vấp, chùa Diệu Giác quận 2; Tp. Hà Nội có chùa Pháp Vân, chùa Hiền Quang, chùa Thanh Am; Tp. Hải Phòng có chùa Bảo Quang; Tp. Đà Nẵng có chùa Quang Minh, quận Liên Chiểu; Thừa Thiên Huế tổ chức lớp dạy châm cứu, 02 lớp dưỡng sinh cho nhân viên y tế chăm sóc bệnh nhân HIV tại chùa Hải Đức; mở phòng tư vấn sức khỏe, tổ chức nhiều khóa tập huấn cho Tăng Ni, Phật tử, tham gia những cuộc hội thảo, hội nghị, tham quan học tập phòng chống HIV/AIDS ở trong nước và nước ngoài...

8.5. Công tác cứu trợ.

Bằng tinh thần từ bi cứu khổ của đạo Phật và đạo lý Dân tộc Việt Nam “lá lành đùm lá rách, một miếng khi đói bằng một gói khi no”, dưới sự chỉ đạo của Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành và Tăng Ni, Phật tử cả nước đã nỗ lực vận động tài chính, phẩm vật, cứu trợ đồng bào bị thiên tai, lũ lụt các tỉnh miền Bắc, miền Trung, Tây Nguyên, đồng bằng sông Cửu Long, đồng bào nghèo, đồng bào vùng dân tộc, vùng sâu vùng xa ...; hỗ trợ hàng chục ngàn ca phẫu thuật đục thủy tinh thể, hàng chục ca mổ tim, hàng ngàn căn nhà tình nghĩa, tình thương, nhà đại đoàn kết; Lớp học tình thương, Trường Mẫu giáo, ủng hộ và nuôi dưỡng bà Mẹ Việt Nam anh hùng, tặng hàng ngàn thẻ bảo hiểm y tế, xây hàng trăm cây cầu bê tông, đổ hàng ngàn mét đường xi măng, hàng trăm chiếc xuồng, giếng nước sạch, tặng xe lăn, xe lắc, xe trợ đi, xe đạp, máy vi tính cho học sinh; hàng trăm ngàn tấn gạo, trợ cấp học bổng cho học sinh, sinh viên nghèo hiếu học, nuôi cô nhi, trẻ khuyết tật, khiếm thị, cụ già neo đơn, trợ cấp lương giáo viên các lớp học tình thương, các bếp ăn từ thiện, bữa cơm yêu thương v.v... được Tăng Ni, Phật tử các tự viện thực hiện đều khắp. Nổi bật nhất là các hoạt động từ thiện trong đại dịch Covid-19, đã được Tăng Ni, Phật tử thực hiện một cách tích cực.

Qua đó, trong nhiệm kỳ VIII (2017 - 202) công tác TTXH đạt kết quả như sau:

1. Ban Trị sự GHPGVN Tp. Hồ Chí Minh	: 3.500.000.000.000đ
2. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh An Giang	: 147.700.292.000đ
3. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bắc Giang	: 380.000.000đ
4. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bạc Liêu	: 451.824.080.000đ
5. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bắc Ninh	: 43.000.000.000đ
6. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bến Tre	: 321.166.193.000đ
7. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bình Định	: 84.000.000.000đ
8. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bình Dương	: 327.231.439.000đ
9. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bình Phước	: 87.500.000.000đ
10. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bình Thuận	: 169.617.006.000đ
11. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu	: 377.989.183.000đ
12. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Cà Mau	: 164.418.074.000đ
13. Ban Trị sự GHPGVN Tp. Cần Thơ	: 147.000.000.000đ
14. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Cao Bằng	: 10.000.000.000đ
15. Ban Trị sự GHPGVN Tp. Đà Nẵng	: 200.100.000.000đ
16. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Đắk Lắk	: 146.287.555.000đ
17. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Đắk Nông	: 51.700.000.000đ
18. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Điện Biên	: 34.000.000.000đ
19. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Đồng Nai	: 797.520.105.000đ
20. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Đồng Tháp	: 150.000.000.000đ
21. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Gia Lai	: 5.313.000.000đ
22. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hà Giang	: 54.589.795.000đ
23. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hà Nam	: 10.000.000.000đ
24. Ban Trị sự GHPGVN Tp. Hà Nội	: 319.909.650.000đ
25. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hà Tĩnh	: 25.000.000.000đ
26. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hải Dương	: 39.000.000.000đ

27. Ban Trị sự GHPGVN Tp. Hải Phòng	: 75.568.500.000đ
28. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hậu Giang	: 92.000.000.000đ
29. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hòa Bình	: 2.600.000.000đ
30. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Hưng Yên	: 15.000.000.000đ
31. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Khánh Hòa	: 188.291.834.000đ
32. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Kiên Giang	: 388.987.858.888đ
33. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Kon Tum	: 31.207.000.000đ
34. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Lai Châu	: 30.000.000.000đ
35. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Lâm Đồng	: 208.381.633.000đ
36. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Lạng Sơn	: 12.891.361.000đ
37. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Long An	: 380.546.347.000đ
38. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Nam Định	: 75.000.000.000đ
39. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Nghệ An	: 110.000.000.000đ
40. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Ninh Bình	: 50.000.000.000đ
41. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Ninh Thuận	: 51.000.000.000đ
42. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Phú Thọ	: 18.720.390.000đ
43. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Phú Yên	: 14.000.000.000đ
44. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Bình	: 24.000.000.000đ
45. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Nam	: 216.635.033.000đ
46. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Ngãi	: 110.837.000.000đ
47. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Ninh	: 80.650.000.000đ
48. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Quảng Trị	: 37.149.984.000đ
49. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Sóc Trăng	: 394.000.000.000đ
50. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Sơn La	: 5.680.280.000đ
51. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Tây Ninh	: 165.000.000.000đ
52. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Thái Bình	: 50.650.000.000đ
53. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Thái Nguyên	: 50.000.000.000đ

54. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Thanh Hóa	: 64.578.968.000đ
55. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Thừa Thiên Huế	: 170.221.302.000đ
56. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Tiền Giang	: 300.000.000.000đ
57. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Trà Vinh	: 300.000.000.000đ
58. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Tuyên Quang	: 10.000.000.000đ
59. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Vĩnh Long	: 174.000.000.000đ
60. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Vĩnh Phúc	: 51.300.000.000đ
61. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Yên Bái	: 18.856.419.000đ

Tổng cộng công tác cứu trợ trong nhiệm kỳ VIII là **7.133.000.281.000đ** (*Bảy ngàn một trăm ba mươi ba tỷ hai trăm tám mươi một ngàn đồng*). Trong đó, Trong đó, Tp. Hồ Chí Minh là 3.500.000.000.000đ, Phân ban Ni giới Trung ương và Phân ban Ni giới các tỉnh thành là 1.170 tỷ đồng; Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương 420 tỷ đồng; Các Phân ban thuộc Ban TTXH Trung ương: Phân ban TTXH Khất sĩ 270 tỷ đồng, Phân ban Cứu trợ Nhân đạo 70 tỷ đồng, Phân ban Từ thiện Đối ngoại và Quan hệ Quốc tế 30 tỷ đồng, Phân ban Y tế 15 tỷ đồng, Phân ban Giáo dục 50 tỷ đồng.

9. Hoạt động Phật giáo Quốc tế

Trong xu thế phát triển, đổi mới và hội nhập toàn cầu của đất nước, trong tình thần hòa bình và hữu nghị, đoàn kết với các nước Phật giáo trên thế giới, để hợp tác hoằng dương chính pháp và góp phần xây dựng, củng cố nền hòa bình cho nhân loại, được sự phân công của Giáo hội, Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương đã hoàn thiện các mặt từ công tác tổ chức, hành chính, củng cố nhân sự, quan hệ ngoại giao, hoạt động Phật sự trong và ngoài nước, phù hợp theo nhu cầu hội nhập và phát triển toàn diện của GHPGVN và đất nước, mang lại nhiều kết quả tốt đẹp.

Giáo hội đã tích cực thể hiện tư cách thành viên của tổ chức ABCP và liên kết thân hữu với Phật giáo Lào, Campuchia, Thái Lan, Trung Quốc, Myanmar, Mông Cổ, Sri Lanka, Nhật Bản, Ấn Độ, Hàn Quốc, Pháp, Mỹ, Singapore, Indonesia, và một số vị cao Tăng ở Đài Bắc...; đón tiếp và làm việc với rất nhiều phái đoàn Phật giáo, Cơ quan ngoại giao, Đại sứ các nước, các tổ chức Quốc tế đến thăm hữu nghị Việt Nam và Giáo hội Phật giáo Việt Nam tại Trụ sở Trung ương Giáo hội - Chùa Quán Sứ Hà Nội, Văn phòng Thường trực tại Tp. Hồ Chí Minh (Thiền viện Quảng Đức) và tại một số Ban Trị sự GHPGVN tỉnh, thành.

9.1. Công tác đối nội.

Tham dự các phiên họp và công tác tổ chức Đại lễ Vesak lần thứ 3 năm 2019 tại chùa Tam Chúc - Hà Nam; dự Lễ mitinh chào mừng ngày Phật đản thế giới 08/4 hằng năm tại chùa Quán Sứ, thủ đô Hà Nội.

Tham dự Hội thảo chuyên đề do Ban Tăng sự, Ban Giáo dục Phật giáo, Ban Hoằng pháp, Ban Hướng dẫn Phật tử, Ban Văn hóa Trung ương, Ban Nghi lễ Trung ương, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tổ chức.

Tham dự Đại lễ Kỷ niệm và Hội thảo 40 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam (07/11/1981 - 07/11/2021); quảng bá các thông tin và hoạt động của GHPGVN trong suốt 40 năm thành lập và phát triển đến với các tổ chức, các nước, các vùng lãnh thổ Phật giáo trong khu vực và thế giới.

Tham dự Hội thảo khoa học về Phật giáo Cổ truyền Việt Nam tại Bình Dương; tham dự Hội nghị Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Hội nghị Thường niên Trung ương GHPGVN hằng năm; Hội nghị Sinh hoạt Giáo hội và các công tác khác của Giáo hội.

9.2. Công tác đối ngoại.

a. Tham gia và thành lập tổ chức Phật giáo Quốc tế:

Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã tích cực thể hiện tư cách là thành viên sáng lập và là thành viên của các tổ chức Phật giáo quốc tế như: Hội Liên hữu Phật giáo Thế giới tại thủ đô Colombo, Srilanka; Hội Phật giáo Châu Á vì Hòa Bình (gọi tắt ABCP); thành viên sáng lập Hội Phật giáo Thế giới Truyền bá Chính pháp; thành viên Hội Đệ tử Như Lai Tối Thượng (Sri-lanka); thành viên Ủy Ban Quốc tế Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc (IOC, Thái Lan); thành viên Ủy ban Đại học và Cao Đẳng Phật giáo Thế giới tại Thái Lan; thành viên Hội Sakyadhita Thế giới; thành viên tổ chức Liên minh Phật giáo Toàn cầu tại Ấn Độ,...

GHPGVN đã và đang liên kết thân hữu với các nước Phật giáo Lào, Campuchia, Thái Lan, Trung Quốc, Myanmar, Mông Cổ, Tích Lan, Nhật Bản, Triều Tiên, Hàn Quốc Pháp, vùng lãnh thổ Đài Loan và một số các nước Châu Âu, Tây Âu, Bắc Mỹ,...

GHPGVN đã thành lập và lãnh đạo các Hội Phật tử Việt Nam tại các nước như: Nhật Bản, Đức, Bỉ, Pháp, Cộng hòa Séc, Ucraina, Hungary, Tiệp Khắc, Hàn Quốc...

b. Tiếp đoàn Phật giáo, tổ chức, khách quốc tế:

Trong 5 năm qua, Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương luôn phối hợp với Trung ương Giáo hội, các Ban ngành/viện Trung ương, Ban Trị sự và Ban Phật giáo Quốc tế tại các tỉnh/thành đã đón tiếp nhiều phái đoàn các Đại sứ quốc tế, Phật giáo bạn và các tổ chức Phật giáo quốc tế viếng thăm như: Lào, Vương quốc Campuchia, Hoa Kỳ, Ấn Độ, Trung Quốc, Nhật Bản, Sri Lanka, Thái Lan, Malaysia, Nhật Bản, Indonesia, Myanmar, Israel và tổ chức Liên Hợp quốc.

Tại chùa Quán Sứ - Trụ sở Văn phòng Trung ương GHPGVN đã đón tiếp Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ James Mattis; tiếp Ngài Ram Madhav, Tổng Bí thư Đảng cầm quyền Ấn Độ; tiếp Ông Karu Jayasuriya, Chủ tịch Quốc hội Sri Lanka; tiếp Ngài Tam tạng 14 Tipitaka Kamboja Uweye Yar Nanda của Phật giáo Myanmar; tiếp đoàn Liên minh Phật giáo Lào và Trung ương Mặt trận Lào Xây dựng Đất nước do HT. Maha VetMasenay - Phó chủ tịch Thường trực Liên minh Phật giáo Lào làm trưởng đoàn cùng đi có Ông Chăn Tha Vông Sen A MạtmônTi - Phó chủ tịch Trung ương Mặt trận Lào xây dựng Đất nước cùng các thành viên; tiếp và làm việc với Bà Đại sứ quán Srilanka; tiếp Tham tán Chính trị Đại sứ quán Hoa Kỳ; tiếp Ngài Đại sứ quán Ấn Độ; tiếp Tham tán Văn hóa Đại sứ Quán Trung Quốc; tiếp phái đoàn Bộ Phật giáo Sri Lanka; tiếp Ngài Obail Saeed Al Dhaheri Đại sứ quán Nhà nước các Tiểu Vương Quốc Ả rập Thống Nhất (UAE).

Tiếp đoàn Đại sứ quán Hợp chủng Quốc Hoa Kỳ do Ngài Noah Zaring - Tham tán chính trị làm Trưởng đoàn; tiếp Đại sứ Israel Nadav Eshcar và phái đoàn; tiếp ngài Đại sứ Myanmar Kyaw Soe Win; tiếp đại diện Ủy ban Tổ chức Quốc gia (UBTCQG) Đại lễ Vesak 2019 đón tiếp hai phái đoàn ngoại giao tiền trạm của Phó Thủ Tướng Ấn Độ và Tổng thống Myanmar thăm chùa Tam Chúc, khu vực sẽ diễn ra Đại lễ Phật đản LHQ Vesak 2019 lần thứ 3 tổ chức tại Việt Nam; tiếp Chủ tịch Thượng viện Bhutan Tashi Dorji đang ở thăm Việt Nam và dự Đại lễ Phật đản Liên hợp quốc - Vesak 2019; tiếp đoàn Đại sứ quán Sri Lanka do bà SRIMALI JAYARATHNA - Bí thư thứ nhất làm trưởng đoàn đã đến thăm và lễ Phật tại chùa Quán Sứ; tiếp ông Pranay Verma (Đại sứ Ấn Độ tại Việt Nam); tiếp đoàn Ủy Ban Trung ương Mặt trận Lào xây dựng đất nước do PGS. TS. Sôm Ốc Kính Sạ Đa (Phó Chủ tịch Ủy Ban T.Ư MT Lào xây dựng đất nước) làm trưởng đoàn; tiếp bà Anurima Bhargava (Ủy viên Ủy ban Tự do Tôn giáo Hoa Kỳ) làm trưởng đoàn; đón tiếp đoàn Đại sứ quán Sri Lanka do ông Đại sứ Sampath Prasanna Walpita Gamage làm trưởng đoàn đến thăm và lễ Phật tại chùa

Quán Sứ; đón tiếp thân mật Phái đoàn Đại học Tokyo - Nhật Bản, do Giáo sư Minowa Kenryo (*Khoa Triết học và Nghiên cứu Phật giáo Ấn Độ, Khoa Đại học Nhân văn Đại học Tokyo*) làm trưởng đoàn, cùng các giáo sư, nghiên cứu sinh trường Đại học Tokyo đến thăm tại trụ sở T.Ư GHPGVN; tiếp Liên đoàn Phật giáo Quốc Tế (IBC), do TT. TS. Dhammapiya (*Tổng Thư ký IBC*) làm trưởng đoàn; TS. Barbara Maas (*Thư ký về Môi trường và Bảo tồn động vật hoang dã thuộc IBC*).

Tiếp ngài Đại sứ Walpita Gamage Prasanna - Đặc mệnh toàn quyền nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa dân chủ Sri Lanka tại Việt Nam; tiếp ông Phó Đại sứ Cộng hòa Kazakhstan tại Việt Nam Asset Galiyev và phái đoàn đã đến chùa Quán Sứ (Hà Nội); Chủ tịch Hạ nghị viện Cộng hòa Ấn Độ Om Birla cùng phái Đoàn đại biểu Hạ Nghị viện Cộng hòa Ấn Độ đã đến thăm và dâng hương lễ Phật tại chùa Trấn Quốc.

Tham dự buổi thảo luận của chức sắc các tôn giáo và nhóm đại diện của đoàn Ngoại giao các nước tại Hà Nội, do ngài Gareth Ward, Đại sứ Vương quốc Anh tại Việt Nam tổ chức tại Hà Nội.

Tại Văn phòng Thường trực Hội đồng Trị sự GHPGVN đã đón tiếp Ngài K. Srikar Reddy, Tổng Lãnh sự Quán Ấn Độ; tiếp đoàn Bộ trưởng Bộ Nghi lễ Tôn giáo Campuchia; tiếp đoàn Phật giáo Hàn Quốc tông phái Thái Cổ do HT. Pyun Baegun, Chủ tịch tông phái; tiếp đoàn Phật giáo Hàn Quốc do HT. Moktak; tiếp đoàn đại biểu Phật giáo Thái Lan; tiếp phái đoàn Hội Tịnh độ tông Nhật bản do HT. Yoshimizu Daichi - Nguyên hội trưởng HTĐTNB làm trưởng đoàn, đi cùng có HT. Matsuoka Genryu - Trưởng ban Hoằng pháp HTĐTNB, cùng Tăng Ni và Phật tử trong Hội tháp tùng.

Ban Trị sự GHPGVN TP. Hồ Chí Minh và Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Long An tiếp đoàn Phật giáo Tăng đoàn Phúc Trí thuộc Phật giáo Đài Loan.

Tại chùa Vĩnh Nghiêm, Tp. Hồ Chí Minh: Đã đón tiếp đoàn Phật giáo Hàn Quốc, do Hòa thượng Jinseong (*Chon Thánh*) làm trưởng đoàn; tiếp đoàn Phật giáo Hàn Quốc, Hòa thượng Hae Il, Hội trưởng Hội Won Yung, Tông Thái cổ, Phật giáo Hàn Quốc làm trưởng đoàn; Đoàn Phật giáo Kim Cương thừa do ngài Khamtrul Rinpoche Shedrub Nyima làm trưởng đoàn.

Tại chùa Phổ Minh, quận Gò Vấp, Tp. Hồ Chí Minh: đón tiếp và chiêu đãi ngài Tân Tổng lãnh sự Vương quốc Campuchia và phu nhân với phái đoàn; tiếp đoàn Tổng Lãnh sự quán Lào thăm và làm lễ cầu siêu Thủ tướng Lào Sisavath Keobounphanh.

Đại sứ quán Thái Lan tổ chức lễ dâng Y Kathina theo truyền thống Phật giáo Thái Lan tại chùa Quảng Bá, Quận Tây Hồ, Hà Nội.

Phối kết hợp với Đại sứ quán Sri Lanka công chiếu bộ phim Cuộc đời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni “Siddhartha the Buddha” tại Trụ sở T.Ư GHPGVN, Hà Nội, nhân dịp Đại lễ Phật đản PL.2562 - DL.2018, kỷ niệm 70 năm Ngày Độc lập Sri Lanka và 48 năm Quan hệ ngoại giao giữa Sri Lanka và Việt Nam; dự lễ trồng cây Bồ đề tại Đại sứ quán Ấn Độ tại Hà Nội.

Các Phái đoàn đến thăm và giao lưu nhằm góp phần trao đổi những kinh nghiệm trên các lĩnh vực: văn hóa, giáo dục và từ thiện xã hội, thắt chặt hơn nữa tình hữu nghị đối với các nước Phật giáo trong khu vực và thế giới.

c. Tham dự Lễ hội, Hội nghị, Hội thảo trong nước và Quốc tế.

Tham dự Hội nghị thượng đỉnh Hòa Bình Đông Nam Á năm 2019 tại Phnom Penh, Campuchia; Hội thảo quốc tế với chủ đề: “Hiệu quả quản lý của Phật giáo Nguyên thủy (Theravada) trong các quốc gia vùng sông Lan thương - Mê Kông” tại Phnom Penh; Đại hội lần thứ 11 và lễ kỷ niệm 50 năm ngày thành lập Diễn đàn Phật giáo châu Á vì hòa bình (ABCP) tại tu viện Gandan Tegchenling, thủ đô Ulaanbaatar, Mông Cổ; tham dự Lễ khánh thành Bảo tháp Hữu nghị Việt-Nhật tại chùa Nisshinkutsu, Tokyo, Nhật Bản; Hội nghị Liên tịch giữa 2 Hội Hữu nghị Việt Nam - Campuchia và Campuchia - Việt Nam tại tỉnh Svay Rieng, Vương quốc Campuchia; Hội nghị "Samvad III: Sáng kiến Phật giáo Ấn Độ giáo toàn cầu về ý thức tránh xung đột và môi trường - Đối thoại về sự chung sống hòa bình, sự hiểu biết liên tôn giáo và sự bền vững phụ thuộc lẫn nhau" tại Đại hội đồng Battsagaan, Gandan Thegchen, Mông Cổ; tham dự Chương trình giao lưu văn hóa tôn giáo tại 06 nước Lưu vực sông Mekong do Công ty TNHH Thai Nakorn Patana Việt Nam cùng với Viện Bodhigayavijjalaya 980 và Quỹ Virapuchong cùng nhau tổ chức tại Chiang Rai - Thái Lan, Điện Biên, Siêm Riệp - Campuchia; tham dự lễ ra mắt Đạo tràng Đạo Phật Ngày nay và khởi động dự án xây dựng chùa Việt Nam tại chùa Pháp Long, Seoul, Hàn Quốc; tham dự phiên họp của Ban Thư ký Diễn đàn Phật giáo Châu Á vì hòa bình (ABCP) được tổ chức tại hội trường chùa Bái Đính (Ninh Bình); tham dự Hội nghị mở rộng của Ủy ban Tổ chức Quốc tế Đại lễ Vesak Liên Hiệp Quốc năm 2020 (ICDV) tại Tòa Viện trưởng Đại học Maha chulalongkornrajavidyalaya (MCU, Wang Noi, Ayutthaya, Thái Lan).

Trung ương GHPGVN kết hợp Liên minh Phật giáo Lào và tổ chức Lễ tưởng niệm anh hùng, liệt sĩ tại thủ đô Viêng Chăn (chùa Phật Tích) và Hội thảo

khoa học chủ đề: “Phật giáo Việt Nam tại Lào: Lịch sử và hiện tại”, nhân dịp Kỷ niệm 70 năm Ngày truyền thống Quân tình nguyện và Chuyên gia Việt Nam giúp Cách mạng; tham dự Lễ kỷ niệm Thánh Gandi do Tổng lãnh sự Ấn Độ tổ chức tại Trường ĐH Khoa học Xã hội & Nhân Văn, TP. HCM; tham dự lễ kỷ niệm 25 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Hoa Kỳ.

Một số chư Tôn đức tham dự hội nghị, hội thảo quốc tế trực tuyến như TT. Thích Đức Thiện chia sẻ trực tuyến với Phật giáo Lào, Campuchia; TT. Thích Nguyên Đạt tham dự hội thảo với Ấn Độ về triết học Phật giáo; TT. Thích Tâm Đức tham dự hội thảo trực tuyến Phật giáo quốc tế về Tam học theo truyền thống Pali và Sanskrit lần thứ 14 vào ngày 05-06/3/2021; HT. Thích Thiện Tâm tham dự ngày Hindu thế giới tại Hà Nội vào ngày 22/3/2021; tham dự tọa đàm khoa học quốc tế “*Quan hệ Việt Nam - Thái Lan góp phần xây dựng Asean thành cộng đồng*” và tọa đàm quốc tế “*Nâng cao quyền lực của phụ nữ đô thị trong kỷ nguyên số*” tại TP.HCM vào ngày 26/3/2021; tham dự kỷ niệm ngày Cộng hòa Ấn Độ, kỷ niệm 30 ngày Thành lập Hội hữu nghị Việt Nam - Ấn Độ, kỷ niệm 40 năm ngày Thành lập Hội hữu nghị Việt Nam – Campuchia, ngày Quốc tế Yoga do Tổng Lãnh sự quán Ấn Độ tổ chức tại Bảo tàng chứng tích chiến tranh, quận 3.

d. Thăm viếng và làm việc tại nước ngoài:

Trung ương GHPGVN đã đến thăm, làm việc với Đại sứ quán Việt Nam tại Mông Cổ; thăm Tòa Tổng lãnh sự quán Việt Nam tại thành phố Luang Prabang, Lào; thăm chính thức Hiệp hội Phật giáo Trung Quốc; tham dự lễ Quốc khánh nước Cộng hòa Srilanka; thăm Phật giáo Hàn Quốc.

Thượng tọa Thích Đức Thiện - Phó Chủ tịch - Tổng Thư ký Hội đồng Trị sự, Trưởng ban Phật giáo Quốc tế Trung ương, đại diện GHPGVN tham dự Đại hội lần thứ VII lãnh đạo các tôn giáo thế giới và truyền thống với chủ đề: “*Giải pháp cho xã hội hậu Covid-19 và chấm dứt bạo lực chiến tranh, nghèo đói, và biến đổi khí hậu*” tại thủ đô Nur-Sultan, Cộng hòa Kazakhstan.

TT. Thích Đức Tuấn (Ủy viên/Phó Phân ban Phật giáo Châu Mỹ của Ban PGQT Trung ương) đón tiếp thủ tướng Phạm Minh Chính và phái đoàn các bộ trưởng Việt Nam tại khách sạn Fairmont San Francisco do tổng lãnh sự Nguyễn Trác Toàn chính thức biên thư mời.

Tổ chức các sự kiện Cung nghinh Xá lợi Phật và lễ đặt đá Khởi công xây dựng chùa Vĩnh Nghiêm - Karlovy Vary - Cộng hòa Séc, Đại lễ Vu lan 2019 và Trai đàn chân tế; tổ chức lễ Vu Lan, thuyết giảng tại chùa Vĩnh Nghiêm Nurnberg, CHLB Đức, chùa Vĩnh Nghiêm tại Sapa và chùa Vĩnh Nghiêm tại Karlovy Vary, Cộng hòa Séc.

Trước những diễn biến phức tạp của xung đột vũ trang đang xảy ra tại Ucraina; vào ngày 03/3/2022, TT. Thích Đức Thiện (*Phó Chủ tịch, Tổng Thư ký HĐTS, Trưởng ban Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương GHPGVN*) đã gửi thư thăm hỏi ân cần, cầu nguyện bình an tới chư Tăng chùa Trúc Lâm Kharkov, đồng bào Phật tử và cộng đồng người Việt Nam ở Ucraina.

9.3. Các công tác Quốc tế khác.

Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Cộng đồng người Việt Nam tại Mozambique đã bàn giao 20 tấn lương thực, 100 tấn gạo cứu trợ cho các nạn nhân cơn bão Idai ở Mozambique; tại Bồ Đề Đạo Tràng (Ấn Độ), Trung ương GHPGVN đã thăm và tặng kinh phí hỗ trợ đến 50 Tăng Ni đang du học tại Ấn Độ; Trung ương Giáo hội trao tặng máy thở, máy tạo oxy đến chính phủ và nhân dân Ấn Độ sớm vượt qua khó khăn do tác động nghiêm trọng làn sóng thứ 2 của đại dịch Covid-19 gây ra.

Ban Phật giáo Quốc tế GHPGVN đã gửi văn thư chia sẻ với Hiệp hội Phật giáo Trung Quốc về đại dịch Covid-19 bùng phát tại thành phố Vũ Hán.

Ban PGQT Trung ương đã gửi thư thăm hỏi và động viên cộng đồng bà con Phật tử Việt Nam tại các nước châu Âu, Nhật Bản, Hàn Quốc trước đại dịch Covid-19. Đồng thời, đại diện thành viên Ban Phật giáo Quốc tế trong nước và nước ngoài... trao tặng và giúp đỡ nhiều phần quà gồm nhu yếu phẩm đến bà con cộng đồng Phật tử Việt Nam đang gặp khó khăn trong đại dịch Covid-19 trong tinh thần tương thân tương ái, lá lành đùm lá rách...

Trung ương Giáo hội và Ban PGQTTW phối hợp chặt chẽ với Đại sứ Quán Việt Nam tại Ấn Độ trong việc tổ chức đưa Tăng Ni sinh, Phật tử Việt Nam bị kẹt ở Ấn Độ, Myanmar do dịch Covid-19... về nước an toàn trong các chuyến bay.

TT. Thích Nhật Từ (*Phó Trưởng ban Ban PGQT Trung ương*) vinh dự nhận các giải thưởng từ 4 tổ chức Phật giáo lớn ở Ấn Độ, gồm “Giải thưởng Thay đổi xã hội và Hòa bình thế giới” (Social Change and World Peace Award), “Giải

thường Công tác xã hội điển mẫu trong phòng chống COVID-19” (Exemplary COVID-19 Social Work Award), “Giải thưởng Nhà lãnh đạo xuất sắc” (Best Leadership Award).

Liên đoàn Phật giáo Quốc tế IBC (trụ sở tại New Delhi, Ấn Độ) đã tổ chức Đại lễ Vesak theo hình thức trực tuyến với sự tham dự của 15 quốc gia trong đó có chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội Việt Nam tham dự. TT. Thích Nhật Từ (*Phó Trưởng ban Ban PGQT Trung ương*) được nhận “Giải thưởng tuyên dương danh dự” (Vaishakh Samman Prashastri Patra Award) năm 2021 vì có những cống hiến xuất sắc cho sự phát triển của Phật giáo.

TT. Thích Giác Hiệp - Phó Trưởng ban Ban PGQT Trung ương tham gia giảng dạy tại Trường Đại học Mahachulalongkornrajavidyalaya qua hình thức trực tuyến online.

HT. Thích Thiện Tâm - Phó Trưởng ban Thường trực Ban PGQT TU, tham dự Đại hội giữa Việt Nam và Campuchia qua hình thức họp trực tuyến online và tái đắc cử chức vụ Phó Chủ tịch BCH TW Hội Hữu nghị Việt Nam – Campuchia khóa V (2021-2026); tham dự Đại hội đại biểu BCH Hội Việt – Mỹ qua hình thức họp trực tiếp và trực tuyến online và tái đắc cử chức vụ Ủy viên BCH TW Hội Việt - Mỹ khoá IV (2021-2026).

TT. Thích Đức Thiện - Phó Chủ tịch, Tổng Thư ký HĐTS GHPGVN, Trưởng ban Ban Phật giáo Quốc tế Trung ương GHPGVN, ký kết chương trình phối hợp giữa giai đoạn 2022 - 2025 với Trung ương Hội LHTN Việt Nam tại Hà Nội.

Tình hình dịch Covid-19 vẫn còn diễn biến phức tạp và kéo dài trong nước và trên thế giới, vì vậy công tác Phật sự đối ngoại của Ban PGQT Trung ương chủ yếu là gửi thư thăm hỏi và động viên trước và sau tết đối với cộng đồng Phật tử Việt Nam ở Châu Âu, Nhật Bản, Hàn Quốc... mong có cuộc sống ổn định trong bối cảnh tình hình dịch bệnh chung trên toàn thế giới.

Thư chúc mừng Hiệp hội Phật giáo Trung Quốc nhân dịp Hòa thượng Thích Diễm Giác chính thức được Đại hội bầu giữ chức vụ Hội trưởng Hiệp hội Phật giáo Trung Quốc.

Thư phân ưu gửi tới Tăng đoàn Phật giáo Sri Lanka, Chính phủ và Đại sứ quán Sri Lanka tại Hà Nội kính tiếc Đại lão Hòa thượng Kotugoda Dhammawasa viên tịch ngày 22/3/2021 tại thủ đô Colombo; Trung ương Giáo hội đã gửi thư phân

ưu đến Liên minh Phật giáo Lào về việc Hòa thượng Chủ tịch Liên minh Phật giáo Lào viên tịch và thư phân ưu về Tăng thống Phật giáo Bangladesh viên tịch.

Chư Tôn đức tham dự lễ Tết Chol Chnam Thmay với Đại sứ quán và cộng đồng các bạn Lào, Campuchia, Thái Lan và cộng đồng Asean tại chùa Phổ Minh.

Tại Văn phòng Ban Trị sự Phật giáo Tp. Hà Nội, Tp. Hồ Chí Minh, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Bắc Ninh..., nhất là những nơi có di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh, danh Tăng Phật giáo đã đón tiếp nhiều đoàn khách Quốc tế đến tham quan và tìm hiểu về lịch sử, văn hóa, sinh hoạt tín ngưỡng, hoạt động của Giáo hội.

Với nhận thức đúng đắn, hành động thiết thực trong tinh thần đoàn kết, hợp tác hữu nghị, công tác Quốc tế Phật giáo đã từng bước vượt qua khó khăn, hoàn thành nhiệm vụ được Giáo hội giao phó. Đây chính là những thành tựu tốt đẹp của Ban Phật giáo Quốc tế đáng được ghi nhận, góp phần tạo uy tín và sự hiểu biết nhiều hơn nữa cho Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong nước và thế giới. Sự hợp tác Quốc tế về việc Hoằng dương chính pháp, nghiên cứu giáo lý Đức Phật, khế hợp với thời đại phát triển khoa học, phù hợp với điều kiện mở cửa giao lưu văn hoá của đất nước đã góp phần tích cực cho hoạt động Phật giáo Quốc tế của Giáo hội ngày càng phát triển.

10. Công tác Pháp chế, Kiểm soát.

Với chức năng chuyên ngành, Ban Pháp chế và Ban Kiểm soát Trung ương đã tham mưu cho Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Văn phòng Trung ương Giáo hội trong công tác giải quyết các vấn đề khiếu nại, tố cáo liên quan đến nhân sự Đại hội Phật giáo cấp quận và cấp tỉnh, thành, Tăng Ni, Tự viện.

Trên tinh thần trách nhiệm, Ban Pháp chế và Ban Kiểm soát Trung ương đã tham dự Hội nghị Sinh hoạt Giáo hội, các phiên họp của Ban Thường trực HĐTS, Ban Chỉ đạo Đại hội cấp quận và cấp tỉnh thành, Văn phòng Trung ương Giáo hội; trực tiếp tham mưu, đóng góp ý kiến với Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, Văn phòng Trung ương Giáo hội trong các công tác Phật sự.

Để chia sẻ thông tin, kinh nghiệm về công tác Pháp chế, công tác Kiểm soát với Ban Pháp chế, Ban Kiểm soát địa phương, cũng như triển khai Nội quy, chương trình hoạt động của Ban, Ban Pháp chế và Ban Kiểm soát đã tổ chức các phiên họp Thường trực và Hội nghị chuyên đề.

Ban Pháp chế, Ban Kiểm soát các tỉnh, thành phố đều tích cực hoạt động theo chức năng và nhiệm vụ được Ban Trị sự GHPGVN các cấp giao phó, góp phần ổn định tình hình sinh hoạt Tăng Ni, tự viện tại địa phương, nhất là công tác tổ chức Đại hội Phật giáo cấp quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh nhiệm kỳ 2021 - 2026; công tác tổ chức Đại hội Phật giáo cấp tỉnh, thành nhiệm kỳ 2022 - 2027.

11. Thông tin truyền thông.

Các hoạt động Thông tin truyền thông của Giáo hội được Ban Thông tin truyền thông thường xuyên, liên tục cập nhật đưa các thông tin Phật sự kịp thời và rộng khắp trên các phương tiện thông tin đại chúng.

11.1. Bồi dưỡng nghiệp vụ Thông tin truyền thông.

Nét nổi bật trong công tác Phật sự của Ban TTTT T.Ư là sự kiện tổ chức 02 khóa Bồi dưỡng nghiệp vụ Thông tin truyền thông toàn quốc để nâng cao nghiệp vụ cho các thành viên Ban TTTT và nâng cao hiệu quả Thông tin truyền thông Phật giáo.

Năm 2019, tại chùa Thiên Châu, Ban TTTT T.Ư phối hợp với Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Long An tổ chức Khóa Bồi dưỡng với các Chuyên đề: "Tăng, Ni với việc chấp hành Pháp luật trong lĩnh vực Thông tin truyền thông Phật giáo"; "Cần chuyên nghiệp hóa trong Truyền thông Phật giáo"; "Thông tin, dư luận về một số vấn đề về Phật giáo, Giáo hội và tăng, ni trên mạng internet. Góc nhìn từ công tác quản lý và truyền thông trong thời đại 4.0"; "Xử lý thông tin, công tác phát ngôn và định hướng truyền thông Phật giáo".

Năm 2021, Ban TTTT T.Ư phối hợp với Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Thừa Thiên Huế tổ chức Khóa bồi dưỡng Nghiệp vụ Thông tin truyền thông với chủ đề: "Khóa bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ Thông tin truyền thông Phật giáo thời đại 4.0" tại chùa Từ Đàm, thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế. Các chuyên đề trong khóa bồi dưỡng: "*Tăng, Ni với việc giữ gìn hình ảnh đạo Phật thông qua truyền thông*"; "*Một số vấn đề về Thông tin truyền thông Phật giáo dưới góc nhìn pháp luật*"; "*Thông tin, dư luận về một số vấn đề về Phật giáo, Giáo hội và tăng, ni trên mạng internet. Góc nhìn từ công tác quản lý và truyền thông trong thời đại 4.0*"; "*Góc nhìn báo chí về truyền thông Phật giáo và quyền tự do tôn giáo ở Việt Nam*".

Khóa bồi dưỡng đã tập trung vào nghiệp vụ chuyên môn; định hướng công tác quản lý Thông tin truyền thông Phật giáo thời đại 4.0

11.2. Truyền thông trên kênh An Viên TV.

Bản tin Ngày An Viên đã phát sóng khoảng trên 1300 bản tin với thời lượng 15 phút/1 bản tin và phát lại nhiều lần trong ngày. Chương trình Bản tin Ngày An Viên đã khai thác các sự kiện Phật giáo trong nước và quốc tế nổi bật để đưa tin. Ngoài ra, Kênh An Viên còn có nhiều Chương trình Phật giáo khác như: Dưới cội Bồ Đề, Ngày An Lạc, Chùa Việt Nam..., giới thiệu các công trình kiến trúc Phật giáo nổi tiếng thế giới, các phim phóng sự, phim tài liệu về Phật giáo.

Đặc biệt, Ban TTTT T.Ư đã phối hợp cùng Viện Nghiên cứu Di sản Văn hóa, Đài Truyền hình Kỹ thuật số VTC sản xuất **Chương trình Ký sự Linh Thiêng Thiên Môn Sử Việt**. Chương trình dự kiến sản xuất 100 tập phóng sự giới thiệu giá trị lịch sử của những ngôi Chùa gắn với sự nghiệp dựng nước, giữ nước; hộ quốc an dân trong lịch sử. Đồng thời, tôn vinh, gìn giữ các Di sản văn hóa Phật giáo và giới thiệu điểm đến tâm linh, quảng bá du lịch cho địa phương có ngôi chùa diện diện tới du khách thập phương trong nước và quốc tế.

Công trình phim phóng sự tài liệu **Thiền môn linh thiêng Sử Việt** là hành trình đi qua những nơi linh thiêng, những địa danh thờ phụng đã bao đời nay được người Việt rất mực tôn kính. Là những nơi gắn liền với các sự kiện lịch sử hình thành và phát triển của Phật giáo Việt Nam; gắn với các vị Thiền sư, Pháp sư, Quốc sư, Phật tử đứng ra hộ trì đất nước. Chương trình phát sóng số đầu tiên vào ngày 30 tháng 5 năm 2021 trên Kênh VTC1 - Đài Truyền hình KTS VTC vào lúc 21h - 21h10 Chủ nhật, tần suất 2 tuần/số, thời lượng 10 phút/chương trình.

11.3. Cổng Thông tin truyền thông phatgiao.org.vn và phatsuonline.vn.

Cổng Thông tin truyền thông Giáo hội và Trang tin PSONLINE đã chủ động truyền thông các sự kiện chính diễn ra hàng năm trên cả nước, kịp thời cập nhật thông tin Phật sự và có chuyên đề chuyên sâu gần như tất cả các hoạt động, sự kiện Phật sự trọng tâm của GHPGVN; bám sát các hoạt động Phật sự của HĐTS, hoạt động của VP1, VP2 Trung ương GHPGVN, xây dựng các chuyên đề để truyền thông phục vụ các sự kiện truyền thông của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

PSONLINE tập trung phát triển các Chương trình truyền hình trực tuyến, các sự kiện Phật giáo, tổ chức khóa tu, thuyết giảng online trên các trang mạng xã hội như: Face Book - Fanpage, Youtube và Youku với tên gọi là “PHẬT SỰ ONLINE TV”. Đã đăng tải 21,056 tin tức, hình ảnh, video; thực hiện 1.080 sự kiện truyền hình trực tiếp trên các nền tảng online, thực hiện 9.705 chương trình bản tin thời sự, bản tin tuần và tin tiếng Anh cũng như các Chương trình theo Format của Kênh.

Trong Nhiệm kỳ (2017 - 2022), Ban TTTT T.U' đã tích cực truyền thông về các chủ đề môi trường trên các ấn phẩm Thông tin truyền thông Phật giáo. Sơ bộ có 32 bài viết, hàng trăm bức ảnh có chủ đề về môi trường được truyền thông trong thời gian từ tháng 7/2019 đến tháng 9/2021. Tính tổng giai đoạn từ khi thành lập Ban TTTT T.U' (tháng 7 năm 2013) đến nay thì có hàng trăm bài viết; đó là chưa kể các bài truyền thông trên các ấn phẩm truyền thông Phật giáo, hàng chục phóng sự, clip trên Truyền hình An Viên và trên các trang tin điện tử, trang web Phật giáo, hàng ngàn bức ảnh về các hoạt động như nhặt rác, trồng cây, phóng sinh, tổ chức các câu lạc bộ thiện nguyện chung tay bảo vệ môi trường. Đồng thời hướng dẫn tổ chức các triển lãm, hội thảo về việc ăn chay bảo vệ môi trường, bảo vệ động vật hoang dã, tổ chức các buổi giảng về bảo vệ môi trường lồng ghép trong việc giảng giải giáo lý tại các đạo tràng. Ban TTTT T.U' hợp tác cùng Traffic International tại Việt Nam để bảo vệ động vật hoang dã, bảo vệ tê giác; Phối hợp Tham gia phát động Tết trồng cây tại các tỉnh thành trên toàn quốc và Tổ chức Cuộc thi về ăn chay bảo vệ môi trường; kết hợp với Tạp chí Nghiên cứu Phật học xây dựng các Chuyên đề về Mùa xuân và Môi trường với bài đăng "Vai trò của Phật giáo trong công tác bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu". Nhiệm kỳ (2017 – 2022), Ban TTTT T.U' là tổ chức truyền thông tôn giáo được Bộ Tài nguyên và Môi trường trao Giải thưởng môi trường Việt Nam tại sự kiện Giải thưởng Báo chí tài nguyên và môi trường lần thứ VI tổ chức ngày 31 tháng 07 năm 2022 tại Hà Nội. Giải thưởng Môi trường Việt Nam do Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì tổ chức để trao tặng cho các tổ chức, cá nhân, cộng đồng có thành tích xuất sắc trong sự nghiệp bảo vệ môi trường; phát triển phong trào bảo vệ môi trường, quản lý tài nguyên thiên nhiên, ứng phó với biến đổi khí hậu, đồng thời qua đó tiếp tục phát triển phong trào và cổ vũ các hoạt động bảo vệ môi trường năm 2021 và những năm tiếp theo.

Truyền thông Phật giáo cũng đã phản ánh những nỗ lực, cố gắng của giới Tăng, Ni, Phật tử trong việc giữ gìn nghi lễ, Chính pháp của đạo Phật tại các lễ hội Phật giáo; Đưa tin về hoạt động Đại hội Đại biểu Phật giáo Nhiệm kỳ (2022 - 2027) diễn ra tại các tỉnh/thành trên toàn quốc.

Đặc biệt, chào mừng Đại hội Đại biểu Phật giáo các tỉnh/thành tiến tới Đại hội Đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ IX Nhiệm kỳ (2022-2027), thực hiện nhiệm vụ Thông tin truyền thông năm 2022, Ban TTTT T.U' GHPGVN hợp tác với Zalo thiết kế bộ stickers (nhân, hình ảnh động) biểu cảm mang nội dung Phật

giáo phục vụ người dùng là cộng đồng Phật tử, những người mến mộ đạo Phật nói riêng, khách hàng của Zalo nói chung.

Bộ stickers được chia thành các chủ đề như: Phật đản, Vu lan, Xuân Di Lặc và các biểu tượng liên quan đến Phật giáo... giới thiệu về văn hóa Phật giáo và đưa Phật giáo vào đời sống thông qua các biểu tượng trên nền tảng ứng dụng của người sử dụng zalo.

11.4. Ban Thông tin truyền thông các địa phương.

Ban TTTT các địa phương hoạt động theo sự chỉ đạo của BTS GHPGVN các tỉnh, các ủy viên Ban TTTT T.Ư đã tham gia nhân sự và hoạt động truyền thông tại các địa phương, cộng tác tin/bài/hình ảnh và video; cung cấp thông tin về các sự kiện Phật sự tại địa phương tới Ban TTTT T.Ư. Trong đó tích cực nhất là Ban TTTT tỉnh Thừa Thiên Huế, Long An, Kiên Giang, Khánh Hòa, Quảng Nam, Hà Nội, Quảng Nam, Đắk Lắk, Đắk Nông, Đà Nẵng, Nghệ An, Tiền Giang, Đồng Tháp, Hà Tĩnh, Cà Mau... và các Phân ban TTTT thuộc các hệ phái, như Hệ phái Phật giáo Nam tông Khmer, Hệ phái Khất sĩ, Phân Ban Ni giới thuộc Ban Tăng sự T.Ư...

11.5 Xử lý khủng hoảng thông tin.

Nhiều sự kiện khủng liên quan đến cơ sở Tự viện, Tăng Ni được đăng tải trên các nhật báo, báo điện tử hoặc phát sóng trên các kênh truyền hình, Ban Thông tin truyền thông đã có những cuộc trao đổi, những phản ánh, đề nghị quý báo, quý đài sử dụng từ đúng mực, tránh việc câu khách, giật gân ảnh hưởng đến uy tín chung của giới tu hành và có những định hướng để các báo thực hiện tác nghiệp.

12. Viện - Phân viện nghiên cứu Phật học Việt Nam.

12.1. Về tổ chức và cơ sở vật chất.

Viện có Ban Chứng minh, Ban Cố vấn, các thành viên Hội đồng Quản trị, thành viên các Trung tâm nghiên cứu, Trung tâm dịch thuật. Viện đã tổ chức phân công phân việc cụ thể cho từng thành viên và ổn định về tổ chức, văn phòng và hoạt động có hiệu quả, cụ thể trong suốt nhiệm kỳ 2017 - 2022.

Phân Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội về nhân sự, văn phòng làm việc ổn định và hoạt động theo chức năng chuyên môn và nhiệm vụ của Phân viện, phục vụ sự nghiệp hoằng dương Phật pháp của Giáo hội.

12.2. Hoạt động của các Trung tâm chuyên môn.

Trung tâm dịch thuật Hán Nôm Huệ Quang, Trung tâm nghiên cứu Phật giáo Việt Nam, Trung tâm nghiên cứu và ứng dụng Thiền học Nam truyền, Trung tâm nghiên cứu và ứng dụng Thiền học Bắc truyền, Trung tâm nghiên cứu Pàli học, Trung tâm nghiên cứu Phật giáo Nam tông Khmer, Trung tâm nghiên cứu Văn học Phật giáo, Trung tâm nghiên cứu Phật học Hán truyền, Trung tâm phiên dịch Phật học Anh – Việt, Trung tâm nghiên cứu Tôn giáo, Trung tâm Nghiên cứu Nữ giới Phật giáo, Trung tâm Phiên dịch Trí Tịnh, Ban In ấn và xuất bản tất cả đều hoạt động tích cực, đã dịch thuật, in ấn và xuất bản nhiều tác phẩm.

+ **Xuất bản và in ấn:**

1. Tam tạng Thánh điển Phật giáo Việt Nam: Viện đã hoàn tất việc biên tập và ấn hành 5 bộ Nikāya, đã gửi cúng dường đến chư Tôn đức Hội đồng Chứng minh, Hội đồng Trị sự, chư Tôn đức các Ban, Viện Trung ương và Ban Trị sự tỉnh/thành.

2. Hoàn tất việc biên tập và in ấn Luật tạng Theravāda: Viện đã in 5 cuốn Luật Theravāda do Thượng tọa Chánh Thân dịch.

3. Hoàn tất việc biên tập 4 bộ A-hàm (phiên bản cũ) và phiên dịch 4 bộ A-hàm do Trung tâm dịch thuật Trí Tịnh đảm trách: Bốn bộ A-hàm (phiên bản cũ) gồm *Trường A-hàm* (Viện Cao đẳng Phật học Huệ Nghiêm dịch, HT. Thích Trí Tịnh hiệu đính), *Trung A-hàm* (HT. Thích Thiện Siêu dịch), *Tạp A-hàm* (HT. Thích Thiện Siêu và HT. Thích Thanh Từ dịch), *Tăng nhất A-hàm* (HT. Thích Thanh Từ dịch, HT. Thích Thiện Siêu hiệu đính). Viện cũng tiến hành in ấn 4 bộ A-hàm (*Trường A-hàm*, *Trung A-hàm*, *Tạp A-hàm* & *Tăng nhất A-hàm*) do Trung tâm dịch thuật Trí Tịnh phiên dịch.

+ **Hội thảo, tọa đàm:**

Các Trung tâm thuộc Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam đã tổ chức thành công các cuộc tọa đàm, hội thảo Khoa học như: Tọa đàm tại chùa Phật học Xá Lợi, quận 3, Tp. Hồ Chí Minh về đề tài: "Nền tảng căn bản của Kim Cang thừa và phương pháp giảng dạy", "Các dòng Kim Cang thừa đang phát triển trên thế giới"; Hội thảo Khoa học về Cư sĩ Tâm Minh - Lê Đình Thám và những đóng góp với Hội An Nam Phật học tại Huế; Hội thảo Khoa học về Cư sĩ Chánh Trí - Mai Thọ Truyền với Hội Phật học Nam Việt tại Chùa Phật học Xá Lợi, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh; Hội thảo khoa học "*Di sản Việt Nam - Ấn Độ: Mối quan hệ*

xuân văn hóa" được tổ chức tại Trường Đại học Khoa học Xã hội Nhân văn Tp. Hồ Chí Minh.

Hội thảo: "Những lý thuyết Phương tây ứng dụng vào Nghiên cứu tôn giáo" do Khoa Nhân học Văn hóa học trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP. HCM tổ chức; "Những vấn đề chuyển đổi tôn giáo Nam bộ" do Viện Khoa học Xã hội vùng Nam bộ tổ chức; "Di sản Văn hóa của Đạo Jain (Kì-na giáo)" do Khoa Văn học trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP. HCM tổ chức; đóng góp bài viết cho Hội thảo Đại lễ Vesak 2019 tại tỉnh Hà Nam, đề tài: "Thống nhất các tổ chức Giáo hội, Hội, Hệ phái trong một tổ chức chung - một nguồn lực để Giáo hội Phật giáo Việt Nam phụng sự giáo lý Đức Phật, tham gia phát triển bền vững đất nước"; Hoạt động của tín đồ Phật tử với sự phát triển bền vững của đất nước; Kỷ niệm 906 năm Ni sư Diệu Nhân viên tịch cùng chư vị Tổ sư Ni tiền bối hữu công; Trần Nhân Tông và Phật giáo Trúc Lâm; Phật học Việt Nam thời hiện đại: Bản chất, Hội nhập và phát triển; Phật giáo Việt Nam tại Lào; Phật giáo Quảng Bình: Xưa và nay; Phật giáo và vấn đề An sinh Xã hội.

Tham gia Hội thảo khoa học về "Phật giáo vùng Nam Bộ" do Học viện PGVN tại TPHCM và Trường ĐHKHXHNV thuộc Đại học Quốc gia TPHCM tổ chức; Hội thảo khoa học về "Sư bà Phương Dung với Đạo pháp và Dân tộc" được tổ chức thành công tại Hà Nội.

Tham dự, hỗ trợ và đóng góp bài cho Hội thảo Khoa học của các Ban, Viện, Học viện, Hội thảo khoa học quốc tế kỷ niệm 710 năm ngày Phật hoàng Trần Nhân Tông nhập Niết bàn.

Hướng đến kỷ niệm 40 năm thành lập GHPGVN, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam và Học viện PGVN tại TP.HCM tổ chức Hội thảo quốc gia với chủ đề: "Giáo hội Phật giáo Việt Nam: 40 năm hội nhập và phát triển cùng đất nước", tổ chức vào ngày 04/11/2021 tại cơ sở II Học viện PGVN tại TP. Hồ Chí Minh.

Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam phối hợp với Viện Nghiên cứu Tôn giáo thuộc Viện Hàn lâm Khoa học - Xã hội Việt Nam và Hệ phái Khất sĩ tổ chức Hội thảo Khoa học với chủ đề: "Ni trưởng Huỳnh Liên: Những đóng góp cho Đạo pháp - Dân tộc và các giá trị kế thừa".

Trung tâm Phật giáo Nữ giới đã tham gia hội thảo Sakyadittha lần thứ 16 với chủ đề: *Những chân trời mới của Phật giáo* được tổ chức tại Úc.

Trung tâm Nghiên cứu Nữ giới Phật giáo kết hợp với Viện Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam tổ chức Hội thảo khoa học “Nữ giới Phật giáo với lĩnh vực báo chí”, tại Viện Nghiên cứu Ấn Độ và Tây Nam Á.

Tham dự Hội thảo: "Phật giáo và Văn hóa Bình Định: Thành tựu và giá trị" do Trường Trung cấp Phật học và Trường ĐHKH XH&NV tổ chức tại Bình Định; Hội thảo "Phật giáo và Tín ngưỡng Đạo Mẫu ở Việt Nam" do Viện Nghiên cứu Tôn giáo học và Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội tổ chức.

12.3. Công tác đào tạo.

Để tạo nguồn nhân lực cho các hoạt động của Viện Nghiên cứu, các Trung tâm của Viện đã tổ chức nhiều khóa đào tạo nhân sự:

- Phân viện Nghiên cứu Phật giáo Nam tông kết hợp với Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia TP.HCM tổ chức 02 lớp Cử nhân: Báo chí và Nhân học tôn giáo. Đồng thời, Phân viện cũng kết hợp với chùa Candarañsī (Quận 3) tổ chức giảng dạy lớp Khmer ngữ.

- Trung tâm Pāli học đào tạo lớp Sơ cấp Pāli cho 15 học viên tại chùa Hộ Pháp (Bà Rịa - Vũng Tàu)

- Trung tâm Nghiên cứu và phiên dịch Hán truyền ký hợp đồng đào tạo Tăng Ni dịch thuật tại Phật học viện Viên Quang - Đài Loan (20 vị).

- Trung tâm Dịch thuật Hán Nôm Huệ Quang, mở lớp đào tạo ngắn hạn:

- + Lớp Hán cổ ngắn hạn, gồm: 1 lớp trình độ Võ lòng, 1 lớp trình độ A2, 1 lớp trình độ B2 và 1 lớp trình độ C1.

- + Lớp Hán hiện đại ngắn hạn, gồm: 2 lớp HSK 4, 2 lớp HSK3, 1 lớp HSK2, 2 lớp HSK1 và 1 lớp thiếu nhi.

- Lớp tiếng Phạn ngắn hạn 3 tháng, vào sáng Chủ nhật hàng tuần.

- Trung tâm Nghiên cứu Phật giáo Việt Nam phối hợp với các Trường Đại học mở lớp Thạc sĩ Tôn giáo, lớp Sư phạm Ngữ văn, lớp Anh văn (hệ 2 năm và 4 năm); Trung tâm kết hợp với Ban Phật học chùa Xá Lợi tiếp tục tổ chức 3 lớp: Lớp Hán văn, lớp Pāli, lớp Anh văn Phật giáo cho Tăng Ni, Phật tử; kết hợp với Hội Hữu nghị Việt Nam Campuchia tổ chức lớp tiếng Khmer tại chùa Phật học Xá Lợi.

- Trung tâm Nghiên cứu và Ứng dụng Thiền học Nam truyền tổ chức các khóa tu tập Vipassana. Trung tâm nghiên cứu và ứng dụng Thiền học Bắc truyền tổ chức giảng dạy các bộ Kinh, Luận. Trung tâm Nghiên cứu Phật giáo Việt Nam tổ chức các buổi tọa đàm, chia sẻ, hoằng pháp giao lưu với các truyền thống Phật giáo Kim Cang thừa nước ngoài.

12.4. Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội.

Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội và Tạp chí Nghiên cứu Phật học tổ chức Lễ kỷ niệm và Hội thảo Khoa học “*30 năm Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội và Tạp chí Nghiên cứu Phật học xuất bản số đầu tiên*”.

Chương trình Lễ Kỷ niệm và Hội thảo Khoa học nhằm ôn lại quá trình xây dựng và phát triển Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội và Tạp chí Nghiên cứu Phật học trong 30 năm qua đã góp phần xây dựng và phát triển Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong lòng dân tộc; đồng thời vinh danh thành tích mà Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam tại Hà Nội và Tạp chí Nghiên cứu Phật học, cũng như đề tri ân công đức chư Tôn đức lãnh đạo, các nhà nghiên cứu, học giả, Cộng tác viên Phân viện, Tạp chí qua các thời kỳ.

Phân viện NCPHVN tại Hà Nội đã phối hợp với Ban Thông tin truyền thông Trung ương thành lập **Trung tâm Tư liệu Phật giáo Việt Nam**, Văn phòng của Trung tâm đặt tại Chùa Đại Từ Ân - Đan Phượng, Hà Nội. Trung tâm Tư liệu Phật giáo Việt Nam đã chính thức đi vào hoạt động, ra mắt vào ngày 22/09/2022 gồm có trên 100 thành viên tham gia thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn về công tác sưu tầm, tái tạo, khảo cổ, bảo quản - lưu trữ, nghiên cứu và khai thác dữ liệu, tư liệu Phật giáo, đặc biệt và trước hết là nguồn tư liệu về Phật giáo các tỉnh miền Bắc.

Tạp chí Nghiên cứu Phật học theo định kỳ xuất bản 2 tháng/1 số, mỗi số 2000 quyển. Tạp chí đã có nhiều cải tiến về nội dung và hình thức trình bày, các số trong năm đều có các chuyên đề theo dòng sự kiện của Phật giáo và của Giáo hội và các chuyên đề như Phật đản, Vu lan... Ngoài ra, Phân viện còn tiến hành In ấn kinh sách phổ biến cho các đạo tràng, cộng đồng Phật tử, và tổ chức các buổi sinh hoạt Phật sự chuyên đề. Tạp chí đã góp phần phát huy tính trong sáng và tích cực của giáo lý đạo Phật, đáp ứng nhu cầu học tập Phật pháp của Tăng Ni, Phật tử, cũng như các nhà nghiên cứu Phật học.

Hòa thượng Thích Gia Quang - Viện trưởng PVNCPHVN tại Hà Nội, Tổng biên tập Tạp chí NCPH đã tham gia viết tham luận, các bài nghiên cứu đăng trên các Tạp chí nghiên cứu chuyên ngành, như Tạp chí Công tác Tôn giáo, Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo, Tạp chí Xây dựng Đảng, Dân vận, và các báo... Hòa thượng cũng đã đại diện cho Phân viện tham dự nhiều Hội thảo do Ban Tôn giáo Chính phủ, Viện nghiên cứu tôn giáo, Viện KHXHVN, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Viện Trần Nhân Tông, Hội Khoa học Lịch sử... tổ chức

Nhìn chung, hoạt động của Viện và Phân viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam đã có nhiều khởi sắc thông qua tổ chức các Hội thảo, Hội nghị mang tính Quốc tế, công tác biên soạn, dịch thuật, in ấn được hàng trăm đầu sách do Viện phiên dịch, biên tập. Thành quả nói trên là do sự vận động tự thân của Viện và Phân viện, đồng thời nhờ có sự hảo tâm công đức của chư Tôn đức Tăng Ni và Phật tử.

III. THAM GIA XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC

Phát huy tinh thần phụng đạo yêu nước, thiết thân cùng xã hội, hiện hữu trong lòng dân tộc, quyết tâm giữ vững tinh thần độc lập dân tộc, phụng sự chúng sinh là cội nguồn Chư Phật, đồng thời, để phát huy vai trò thành viên trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện hữu hiệu phương châm hoạt động của Giáo hội “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội”, các thành viên của Giáo hội Phật giáo Việt Nam các cấp, Tăng Ni và Phật tử cả nước đã tích cực hưởng ứng và tham gia các phong trào ích nước lợi dân, phúc lợi xã hội, bảo vệ môi sinh, môi trường sinh thái, ứng phó biến đổi khí hậu, xây dựng nếp sống văn hóa trên địa bàn khu dân cư, tham gia tích cực vào phong trào quốc phòng toàn dân, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam thân yêu.

Tham gia góp ý dự thảo xây dựng các dự án luật, trong đó đặc biệt là dự án Luật tín ngưỡng tôn giáo; Tham dự Hội nghị quán triệt nội dung Nghị quyết các kỳ Đại hội Đảng toàn quốc; Tham gia phối hợp với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong việc bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu, phòng chống thiên tai; Liên kết với Ủy ban an toàn giao thông Quốc gia trong việc vận động Tăng Ni, Phật tử thực hiện nếp sống văn hóa giao thông, phát huy truyền thống văn hóa dân tộc, văn hóa Phật giáo trong các lễ hội tôn giáo tại địa phương.

Với trách nhiệm và bổn phận của công dân đất nước, Trung ương Giáo hội và Giáo hội Phật giáo các cấp đã vận động Tăng Ni, Phật tử tham gia tích

cực công tác bầu cử Đại biểu Quốc hội và Hội đồng Nhân dân các cấp, đồng thời Trung ương Giáo hội và Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo các cấp đã giới thiệu Tăng Ni, Phật tử ứng cử tham gia Đại biểu Quốc hội và Đại biểu Hội đồng Nhân dân các cấp. Trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, các đại diện thành viên của Giáo hội từ Trung ương đến địa phương đều tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp. Cụ thể, Đại biểu Quốc hội khóa XV (2021 - 2026) có 04 thành viên Giáo hội tham gia: HT. Thích Bảo Nghiêm, HT. Thích Thanh Quyết, TT. Thích Đức Thiện và TT. Lý Đức; 20 thành viên Giáo hội tham gia Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam khóa IX (2019 - 2024), trong đó HT. Thích Thiện Nhơn, Chủ tịch HĐTS được cử làm Phó Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam; Đại biểu Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Mặt trận cấp tỉnh, thành trung bình có từ một đến hai thành viên là Tăng Ni tham gia; cấp Quận, Huyện và cấp phường xã, đều có các thành viên là Tăng Ni hoặc Cư sĩ tham gia. Ngoài ra, còn có nhiều Tăng Ni, Phật tử tham gia Hội Chữ Thập đỏ, Hội Liên hiệp Thanh niên, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội người Cao tuổi, Hội cựu Chiến binh, Hội Bảo trợ bệnh nhân nghèo, Hội Khuyến học... Từ đó, đã xuất hiện nhiều gương điển hình, người tốt việc tốt, bàn tay vàng giàu lòng nhân đạo... nên đã được nhà nước trao tặng Huân chương, Bằng khen, Giấy khen và Giáo hội Phật giáo Việt Nam tặng Bằng Tuyên dương công đức.

Tất cả những cống hiến trên chứng minh Tăng Ni, Phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam luôn luôn đoàn kết, gắn bó, đồng hành cùng dân tộc, đã và đang tiếp tục đóng góp xứng đáng vào công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong thời kỳ hội nhập và phát triển toàn cầu, cùng toàn dân xây dựng đất nước công bằng, dân chủ, giàu đẹp, văn minh và tiến bộ.

C. NHẬN XÉT ƯU - KHUYẾT ĐIỂM

Thông qua các hoạt động Phật sự của Giáo hội Phật giáo Việt Nam nhiệm kỳ VIII, trên cơ sở chương trình hoạt động 9 điểm của Giáo hội, về cơ bản, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã không ngừng củng cố, phát triển các mặt hoạt động, tăng cường sự đoàn kết hòa hợp các Hệ phái Phật giáo, các thành viên Tăng Ni, Cư sĩ, Phật tử trong toàn Giáo hội. Từ những thành tựu này, cho phép Giáo hội chúng ta rút ra những kinh nghiệm và nhận xét, đánh giá ưu khuyết điểm và các mặt tồn tại như sau:

1. Về mặt ưu điểm.

Bằng sự vận dụng trí tuệ tập thể, tinh thần hòa hợp, đoàn kết, phát huy tính sáng tạo, giữ vững niềm tin Đạo pháp của các thành viên Tăng Ni, Phật tử cả nước, Giáo hội đã bám sát các mặt công tác từ Trung ương đến địa phương, với những thành quả đạt được như sau:

- Triển khai hiệu quả Nghị quyết Đại hội VIII GHPGVN; hướng dẫn thực hiện mọi hoạt động Phật sự theo đúng Hiến chương GHPGVN tu chính lần thứ VI; triển khai Nghị quyết Hội nghị Trung ương Giáo hội, Nghị quyết Hội nghị Ban Thường trực Hội đồng Trị sự GHPGVN.

- Văn phòng Trung ương Giáo hội và các Ban, Viện Trung ương đã phối hợp nhịp nhàng, đồng bộ, quan hệ chặt chẽ, giải quyết kịp thời những Phật sự cần thiết. Tổ chức thành công các buổi họp giao ban giữa Ban Thường trực Hội đồng Trị sự, 02 Văn phòng Trung ương Giáo hội, Ban Trị sự GHPGVN các tỉnh, thành. Các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ trụ trì, nâng cao nghiệp vụ hành chính Giáo hội đã đem lại hiệu quả thiết thực.

- Tổ chức thành công nhiều Hội nghị, Hội thảo và các lễ hội Phật giáo trên các lĩnh vực Hoằng Pháp, Văn hóa Phật giáo, Nghiên cứu Phật học...

- Qua các hoạt động phụng sự đạo pháp trong nước và hội nghị, hội thảo quốc tế, tham quan nước ngoài, uy tín của Giáo hội Phật giáo Việt Nam ngày càng được phát huy mạnh mẽ trong cộng đồng Phật giáo thế giới.

- Trong bất cứ tình huống nào, Tăng Ni, Phật tử cả nước vẫn luôn luôn khẳng định vai trò, vị trí, tiếng nói của Giáo hội Phật giáo Việt Nam là tổ chức duy nhất, đại diện cho Tăng Ni, Phật tử Việt Nam ở trong nước cũng như ở nước ngoài.

- Đường lối đổi mới cũng như chính sách đúng đắn của Đảng, Nhà nước về tự do tín ngưỡng, sự quan tâm hỗ trợ sâu sắc của các cơ quan lãnh đạo ở Trung ương và địa phương, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã có nhiều thuận duyên để tiếp tục phát triển vững mạnh, trang nghiêm trong lòng dân tộc, theo hướng phát triển chung của thời đại. Nhất là đã tạo được vị thế vững mạnh của Giáo hội đối với công tác đối ngoại, tạo sự thân hữu với Phật giáo các nước trên thế giới.

2. Về mặt khuyết điểm - Hạn chế.

- Do ảnh hưởng tình hình dịch Covid-19 cũng như một vài yếu tố chủ quan và khách quan, nên một số chương trình hoạt động Phật sự của Trung ương Giáo hội, Ban, Viện được đề ra nhưng chưa thực hiện được và việc thực hiện còn chưa đạt kết quả cao, như không tổ chức được Diễn đàn thượng đỉnh Phật giáo ASEAN như đã đề ra trong năm 2017; Việc thống kê Tăng Ni, tự viện chưa đạt kết quả như kế hoạch, vấn nạn giả sư còn nhiều nan giải; việc nâng cấp Lớp Cao đẳng thành Trường Cao đẳng Phật học vẫn chưa được thành lập; Chưa soạn thảo được giáo trình Nghi lễ để giảng dạy chung tại các Trường hạ và các Trường Phật học.

- Hoạt động của một số Ban Trị sự còn chưa đều và năng lực hành chính còn hạn chế, do đó việc giải quyết các khiếu nại, kiến nghị của Tăng Ni, Phật tử tại một vài Ban Trị sự GHPGVN cấp tỉnh, thành còn chưa thực sự tốt, chưa đạt được kết quả. Một vài Tăng Ni đã vi phạm giới luật, thiếu chuẩn mực trong sinh hoạt đời sống làm ảnh hưởng đến Đạo và hình ảnh GHPGVN.

Tóm lại, với những thành tựu đạt được, Giáo hội quyết tâm giải quyết những tồn đọng, khó khăn và hạn chế đã nêu với sự nỗ lực của toàn Giáo hội. Phát huy tinh thần phụng sự Đạo pháp và Dân tộc của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, các cấp Giáo hội, Tăng Ni, Phật tử trong và ngoài nước với sự giúp đỡ chân tình của các cơ quan chức năng lãnh đạo Trung ương và địa phương, nhất định công tác Phật sự nhiệm kỳ 2022 - 2027 của Giáo hội sẽ đạt được nhiều thành quả tốt đẹp hơn, góp phần hoàn thiện chương trình hoạt động Phật sự mà Giáo hội đã đề ra tại Đại hội Phật giáo toàn quốc lần thứ IX.

D. KẾT LUẬN

Qua 5 năm hoạt động, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã thành tựu được nhiều Phật sự trọng đại. Có được những thành tựu đó chính là do Giáo hội có đường hướng hoạt động đúng đắn, phù hợp với Đạo pháp, Dân tộc trong xu thế phát triển của xã hội và thời đại. Đường hướng đó chính là “Trưởng dưỡng đạo tâm, tăng cường đạo lực, trang nghiêm Giáo hội”, đoàn kết hòa hợp Phật giáo và phát huy truyền thống ngàn đời hòa quyện giữa Phật giáo với Dân tộc như “sữa hòa trong nước” trên con đường phát triển của Giáo hội theo phương châm “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa Xã hội”. Chính trên nền tảng đó, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đề ra và thực hiện thành công Chương trình 9 điểm của nhiệm kỳ VIII.

Yếu tố cơ bản để thực hiện đường hướng cũng như tạo nên những thành tựu nói trên là do sự lãnh đạo nhất quán, xuyên suốt của Trung ương Giáo hội với ý thức vun bồi, bảo vệ sự nghiệp đoàn kết, thống nhất Phật giáo Việt Nam và tôn trọng truyền thống tu học đúng chính pháp.

Giáo hội Phật giáo Việt Nam cũng mạnh dạn nhìn vào thực tế, nhận xét đánh giá đúng đắn những ưu, khuyết điểm và những mặt hạn chế, tồn đọng, khó khăn trong 5 năm qua, để rút kinh nghiệm tạo cơ sở nhận thức, đề ra chương trình hoạt động Phật sự nhiệm kỳ tiếp theo. Tất cả Tăng Ni, Phật tử chúng ta nhất tâm phát huy những kết quả tốt đẹp đã thành tựu, những nội dung tư duy tích cực đã tích lũy, thống nhất ý chí và hành động để phấn đấu hoàn thành Chương trình hoạt động của Đại hội Đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ IX đã đề ra.

Trong nhiệm kỳ tới, Giáo hội Phật giáo Việt Nam tin tưởng rằng, với sức mạnh đồng tâm hợp lực phục vụ Đạo pháp và Dân tộc của toàn thể Tăng Ni, Phật tử Việt Nam trong và ngoài nước, sự hỗ trợ của Đảng, Nhà nước, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, cũng như các cơ quan, Ban ngành hữu trách các cấp và nhân dân cả nước, nhất định sự nghiệp hoằng dương chính pháp, lợi lạc quần sinh, phụng sự Tổ quốc và nhân loại của Giáo hội Phật giáo Việt Nam sẽ tiếp tục tăng trưởng vững chắc, đạt những thành quả to lớn, sâu sắc, bền vững và tốt đẹp hơn nữa.

Với tinh thần đó, Tăng Ni, Phật tử Việt Nam hãy quán triệt tinh thần, nội dung chương trình hoạt động 9 điểm của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong nhiệm kỳ IX, ứng dụng hài hoà với tình hình xã hội, đất nước và thế giới có nhiều cơ duyên thuận lợi đồng thời đòi hỏi phải khắc phục không ít khó khăn trên đường đi tới, để công đức tu học, phụng sự Đạo pháp và Dân tộc của mỗi thành viên Giáo hội không ngừng tinh tiến, các mặt hoạt động Phật sự của Giáo hội đều hoàn thành viên mãn, tiếp tục làm trang nghiêm vững mạnh ngôi nhà chung Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong lòng Dân tộc, cùng cả nước vững bước tiến lên theo sự phát triển của xã hội và thế giới trong thời kỳ hội nhập, trong một thế giới hòa bình và thịnh vượng của thế kỷ 21 và những thế kỷ tiếp theo.